SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 10 ЧЕРВНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 23, FRIDAY, JUNE 10, 2011 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

50-річчя нагороди ім. Тараса Шевченка

Лавреати Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка під час церемонії покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченкові в Києві.
Фото: УНІАН

КИЇВ. – 5 червня в столиці відбувся урочистий вечір з нагоди 50-річчя заснування Національної нагороди України ім. Тараса Шевченка. За роки присудження нагороди її лавреатами стали понад 600 осіб – талановитих письменників, літературознавців, художників, композиторів, артистів, режисерів та архітекторів. *(УНІАН)*

Наведено факти порушень свободи слова

КИЇВ. – Після оголошення Президента України Віктора Януковича ворогом преси, він попросив надати йому конкретні приклади щодо утисків засобів масової інформації. Голова Спілки журналістів України Ігор Лубченко у відкритому листі до Президента від 31 травня навів 11 таких прикладів.

Перший факт: 18 травня було припинено трансляцію популярного черкаського незалежного телеканалу „Антена-плюс" – всупереч діючій ліцензії на мовлення, що чинна до 2016 року. Це означало знищення єдиного незалежного телеканалу, що працював у Черкасах.

Факт другий: за наполяганням голови Черкаської обласної державної адміністрації Сергія Тулуба звільнено з посади генерального директора обласної державної телерадіокомпанії відомого журналіста Михайла Калініченка за те, що він читав лекції на відділенні журналістики Черкаського університету, хоча державним службовцям дозволяється науково-педагогічна діяльність.

Факт третій: голова Сахновщинської районної ради (Харківська область) Володимир Прядко ще влітку 2010 року почав процедуру ліквідації за критику заснованої журналістами редакції газети „Колос".

Факт четвертий: Роздільнянська районна рада (Одеська область) в березні 2008 року з порушенням закону звільнила редактора газети „Вперед" Тетяну Хамардюк, яка не мирилася з свавіллям місцевих чиновників. Коли Т. Хамардюк за рішенням суду повернулася до виконання своїх обов'язків, прокуратура 14 лютого почала її переслідувати за вигаданими обставинами.

Факт п'ятий: з посади директора Нікопольської телерадіокомпанії „Південна зоря" (Дніпропетровська область) 18 квітня незаконно звільнено Володимира Глядченка за гострі критичні матеріали про розкрадання майна колишнього аґрокомбінату „Нікопольський".

Факт шостий: у Славуті на Хмельниччині міський голова Василь Сидор уже кілька років створює нестерпну атмосферу в редакції газети „Трудівник Полісся", намагаючись звільнити редактора газети Віру Мальчук. За цей час суд задовольнив 17 її позовів щодо незаконного звільнення.

Факт сьомий: Білопільська районна рада (Сумська область) на чолі з головою Василем Кубраком чинить тиск на газету „Білопільщина", вимагаючи заміни головного редактора особою, яка „мовчки зробить усе, що ми скажемо".

Факт восьмий: всупереч постанові Кабінету міністрів про підвищення пенсій працівникам редакції газети „Обрії Ізюмщини" (Харківська область), не підвищено пенсії, й журналісти-пенсіонери не можуть добитися від Пенсійного фонду України перерахунку пенсій.

Факт дев'ятий: засновник незалежної газети „Овруцький голос" (Житомирська область) Іван Дубницький не раз зазнавав переслідувань за принциповість, правдивість і об'єктивність своїх газетних виступів. Понад 11 років він працював редактором районного тижневика „Життя і слово", але під тиском місцевих чиновників був змушений написати заяву на звільнення. Він заснував незалежну газету, але знову зустрів спротив нової влади.

Факт десятий: 20 квітня голова Оржицької державної адміністрації (Полтавська область) Григорій Рибачов в брутальній формі зажадав звільнення з посади головного редактора газети Григорія Баганця.

Факт одинадцятий: 20 червня 2000 року Державний комітет телебачення і радіомовлення призначив Віктора Набруска президентом Національної радіокомпанії України, але нова влада звільнила його з цієї посади. У висліді за останні півроку програми Національної радіокомпанії України скоротилися на третину, тривають спроби ліквідувати українську редакцію мовлення в міжнародному етері і замінити її для українців світової діяспори програмами внутрішнього мовлення.

І. Лубченко на закінчення пише до В. Януковича: „У листі наведено не всі факти утисків засобів масової інформації та журналістів – їх, на жаль, більше". *(УНІАН)*

Акція протесту проти цензури

КИЇВ. – 3 червня біля будинку Адміністрації Президента відбулась акція на підтримку свободи слова „Опір цензурі". В акції взяли участь представники руху „Митці проти цензури", радіо „Мелодія", Української редакції Всесвітньої служби радіомовлення України, вільні журналісти, а також відомі українські музиканти та митці, серед яких – гурт „Пара нормальних", Сергій Василюк (гурт „Тінь Сонця"), Анатолій Урюпін, Таша Мілкова та Заслужений артист України Олег Гаврилюк.

Протест проводився на підтримання телеканалів та радіостанцій, яких Національна рада з питань телебачення і радіомовлення без об'єктивних причин позбавила ліцензії та частот на мовлення (ТВі, „5-канал", радіо „Мелодія", телерадіокомпанія „Чорноморка").

Учасники акції вимагали у Президента України Віктора Януковича втрутитися в ситуацію і неупереджено підійти до вирішення питань з ліцензіями для телеканалів та радіостанцій, а в разі потреби, змінити склад Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Протест організували мережа громадянської дії „Опір", Комітет захисту радіо „Мелодія", Асоціяція „Діялог з владою".

Прес-служба мережі громадянської дії „Опір"

Учасники акції протесту біля будинку Адміністрації Президента.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Почалися українсько-американські військові навчання

ОДЕСА. — В Одесі почалися маштабні українсько-американські військові навчання „Сі Бріз-2011“. Як повідомило 6 червня Міністерство оборони України, маневри проходять у рамках програми НАТО „Партнерство заради миру“. Основною метою буде плянування спільних миротворчих акцій. Крім України і США, у них беруть участь представники 17 країн. З української сторони до навчань залучають до 20 кораблів та 1,200 військовослужбовців. Збройні сили США надіслали на маневри крейсер, рятувальне судно і батальйон морської піхоти з автомобільною технікою. Військові проведуть тактичні навчання з використанням бойових стрільб і десантуванням морських піхотинців, ембарґові акції, опитування цивільних суден, затримання суден-порушників. Плянується відпрацювання спеціяльних акцій з визволення заручників, які захоплені і перебувають на судні. Проти проведення навчань традиційно виступили ліві сили. Активісти Проґресивної соціялістичної партії та місцевих громадських організацій пікетували місце проведення конференції, де проходило відкриття маневрів. Однак, цьогорічні віча були небагатолюдними – проведення акцій протесту в місцях дислокації військових підрозділів заборонив суд. На відміну від попередніх років, місцеві органи влади Одеси і области вперше відмовилися засуджувати проведення військових навчань з участю країн-членів НАТО. Проведення маневрів і допуск чужоземних підрозділів на територію України на початку травня підтримала Верховна Рада. Напередодні початку маневрів Одесу відвідав Посол США в Україні Джон Тефт, котрий зустрівся з міським головою Олексієм Костусєвим. *(„Голос Америки“)*

С. Тігіпко очолив раду з питань захисту бездомних

КИЇВ. — Кабінет міністрів України 2 червня затвердив новий склад Ради з питань соціяльного захисту бездомних осіб та осіб, звільнених з місць позбавлення волі. Очолив Раду віце-прем'єр-міністер України – міністер соціяльної політики Сергій Тігіпко. Проєкт відповідної постанови було розроблено у зв'язку з реорганізацією центральних органів виконавчої влади. Нині в Україні діють 135 суб'єктів, які надають соціяльні послуги бездомним особам та особам, звільненим з місць позбавлення волі. Впродовж 2010 року центрами обліку бездомних осіб було виявлено майже 11.4 тис. таких громадян, понад 8,500 осіб обслуговувалися закладами та установами для зазначених категорій населення, що надають тимчасовий притулок. За даними Міністерства внутрішніх справ України, торік було зареєстровано переважне місцезнаходження майже 8,000 бездомних осіб, оформлено майже 1,500 пашпортів громадянина України. На сьогодні в Україні діє 652 спостережні комісії, які здійснюють громадську контролю за дотриманням прав і законних інтересів засуджених під час виконання кримінальних покарань та сприяють соціяльній адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі. Торік 9,100 звільнених звернулися до спостережних комісій за допомогою, зазначили в Міністерстві соціяльної політики. *(„Укрінформ“)*

Помер Посол України в Пакистані

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Посол України в Пакистані Ігор Пасько помер на 55-му році життя у військовій лікарні Ісламабаду 6 червня. Причиною смерти стала інфекція, яка дала ускладнення на нирки. І. Пасько народився 4 липня 1956 року в Києві. Був одруженим, мав двох синів. Працював в Міністерстві закордонних справ України з березня 1992 року. І. Пaська було призначено Надзвичайним і повноважним Послом України в Пакистані указом Президента Віктора Ющенка від 7 лютого 2007 року. *(„Кореспондент“)*

М. Мельниченко очолив партію

КИЇВ. — 30 травня відбувся установчий з'їзд політичної партії „Українська люстрація“. Делеґати з різних областей України на з'їзді затвердили назву, статут та програму партії, обрали керівні органи. Головою одноголосно обрали колишнього майора Управління державної охорони М. Мельниченка, який першим провів символічний акт люстрації, показавши неспроможність нинішньої влади покращити життя простого народу, розкрив прагнення можновладців до власного збагачення за будь-яку ціну. Нагадаємо, так звані „плівки М. Мельниченка“ стали речовим доказом у кримінальній справі, порушеній у березні цього року проти екс-Президента Леоніда Кучми, який підозрюється у перевищенні влади, наданні незаконних розпоряджень, що призвело до вбивства журналіста Георгія Ґонґадзе. *(УНІАН, „Тиждень“)*

В уряді посилюються суперечки з приводу МВФ

КИЇВ. — В Україні посилюється суперечка між політиками і урядовцями щодо співпраці з Міжнародного Валютного Фонду (МВФ). Прем'єр-міністер Микола Азаров 3 червня на зустрічі глав міністерств фінансів держав-учасниць Співдружности незалежних держав виступив з досить неочікуваною для багатьох заявою, сказавши, що Україна вже здатна сама розраховуватися з своїми зовнішніми зобов'язаннями, без підтримки МВФ. Заяви М. Азарова пролунали напередодні візити в Україну місії МВФ і, як припускають експерти, могли бути зроблені для послаблення удару, якщо МВФ таки відмовиться надавати кредит Україні. На думку аналітиків, Києву потрібний транш, але саме пенсійна реформа, а скоріше її непроведення, може стати однією з головних перешкод для отримання міжнародної позики. Транш МВФ мав надійти ще у березні, але був відкладений до 15 червня. Нині Україна сподівається отримати гроші бодай у серпні. Уряд М. Азарова вніс на розгляд Верховної Ради вдосконалений варіянт пенсійної реформи, але і він викликає багато нарікань як з боку опозиції, так і з боку провладних політиків. Тим часом про згубність для України неотримання грошей МВФ більш відверто заговорили і самі урядовці. Віце-прем'єр-міністер соціяльної політики Сергій Тігіпко, який відповідає за проведення пенсійної реформи, сказав, що Україна може опинитися у переддефолтовому стані у разі розриву співпраці з МВФ, посилаючись на те, що відхід МВФ одразу знижує оцінювання країни і українські позики, за словами віце-прем'єра, які Україна повинна буде обслуговувати, одразу подорожчають. Знаковим став лист до прем'єра від голови Національного банку Сергія Арбузова, близького до сім'ї Президента Віктора Януковича. У ньому С. Арбузов поклав провину за зрив співпраці з МВФ саме на Кабінет міністрів М. Азарова. Дехто з експертів вважає, що така публічна дискусія голови Національного банку з керівником уряду означає заяву на серйозні амбіції і на прем'єрську посаду. *(„Кореспондент“)*

Суд зайнявся законністю вивішування червоних прапорів

КИЇВ. — Конституційний суд (КС) України 6 червня прийняв до розгляду звернення про порядок використання червоного „прапора перемоги“. З поданням до КС звернувся провідник Української народної партії, народний депутат фракції „Наша Україна-Народна самооборона“ Юрій Костенко. Верховна Рада 21 квітня ухвалила закон про використання копії „прапора перемоги“ під час святкування 9 травня. Президент України Віктор Янукович підписав цей закон. Ю. Костенко заявляв, що у разі підписання Президентом закону про вивішування прапора Перемоги 9 травня в Україні разом з державним прапором, закон буде оскаржений у Конституційному суді. При цьому Ю. Костенко зазначив, що українські патріоти ніколи не приймуть „червоний колір радянського терору“ разом з державним прапором. „Нам треба поважати ветеранів, але, водночас, не допустити продовження розколу в суспільстві“, – заявив депутат. *(„Кореспондент“)*

У Верховній Раді підтримали денонсацію угоди про російську фльоту

КИЇВ. — Комітет Верховної Ради у закордонних справах підтримав законопроєкт про денонсацію угоди щодо перебування Чорноморської фльоти Росії на території України. Як повідомляє 2 червня прес-служба партії „Наша Україна“, автором відповідного документу є депутат Андрій Парубій. Автор нагадав, що коли приймалися „Харківські угоди“, Комітет у закордонних справах та Комітет з питань європейської інтеґрації виступили проти ратифікації цього документу. „Рішення профільного комітету стане приводом для того, щоб законопроєкт про денонсацію угоди між Україною та Російською Федерацією потрапив до порядку денного парляменту вже найближчим часом“, – сказав А. Парубій. Такий крок дасть можливість ще раз проаналізувати наслідки „Харківських угод“ і переконати депутатів своїм голосуванням денонсувати ці угоди, адже вони діють всупереч національним інтересам України“, – зазначив А. Парубій. *(„Українська правда“)*

Ю. Тимошенко не пустили до Брюселю

КИЇВ. — Слідчий Генеральної прокуратури України Олександер Нечвоглод 2 червня відмовив провідникові партії „Батьківщина“ Юлії Тимошенко у дозволі на поїздку до Брюселю. Про це сама Ю. Тимошенко повідомила журналістів після виходу з приміщення Генпрокуратури. За словами колишнього прем'єр-міністра, сьогодні вона запитала у слідчого, якою є відповідь на її прохання надати дозвіл на поїздку до Брюселю, на що слідчий сказав, що такий дозвіл їй не дали. Провідник „Батьківщини“ зауважила, що плянує через декілька днів ще раз подати аналогічне прохання на розгляд слідчому. Генеральна прокуратура відмовила Ю. Тимошенко у дозволі здійснити поїздку до Львівської области 6- 8 червня. Окрім того, за словами Ю. Тимошенко, Генеральний прокурор Віктор Пшонка не надав їй відповіді на скаргу щодо законности порушених проти неї справ. Ю. Тимошенко наголосила, що таким чином Генеральний прокурор порушив норму закону, якою передбачено триденний термін для надання відповіді на подібні скарги. Скарги з вимогою перевірити законність порушення проти неї кримінальних справ Ю. Тимошенко надіслала у Генеральну прокуратуру 26 і 27 травня. *(Радіо „Свобода“)*

Провели ексгумацію тіла В. Чорновола

КИЇВ. — 2 червня було проведено ексгумацію тіла В'ячеслава Чорновола, сказано у повідомленні прес-служби прокуратури. „На даний час у кримінальній справі слідчим прокуратури призначено повторну комісійну судово-медичну експертизу тіла загиблого“, – йдеться у ньому. У відомстві зазначили, що близьким родичам В. Чорновола дозволено бути присутніми при проведенні вказаної експертизи, а також запропоновано надати свої пропозиції щодо персонального складу експертної комісії. Сестра В. Чорновола заявила, що вона дізналася про ексгумацію, прийшовши на цвинтар і побачивши сліди розкопування могили. (*„Українська правда“)*

Новий Посол Польщі вручив вірчі грамоти

КИЇВ. — Новопризначений Посол Польщі в Україні Генріх Літвін 2 червня вручив копії вірчих грамот заступникові міністра закордонних справ України, керівникові апарату міністерства Павлові Клімкінові. Під час зустрічі сторони обговорили ключові аспекти українсько-польського стратегічного партнерства та головні напрямки двосторонньої взаємодії під час головування Польщі в Европейському союзі у другій половині цього року. *(Радіо „Свобода“)*

Звернення Всеамериканського громадського об'єднання „Нова Українська Хвиля"

19 травня до редакції тижневика „Свободи" надійшло Звернення Всеамериканського громадського об'єднання „Нова Українська Хвиля", кілька фраґментів якого вміщено нижче.

Схвалена Верховною Радою політична провокація висадки імперського десанту у Львові, отримала гідну відсіч. Кремлівські дириґенти, для яких загрозу їхнім „національним інтересам" становить навіть українська книжка (згадайте історію з бібліотекою у Москві), сміють вимагати покарання молоді, котра на своїй землі чинить опір окупаційній символіці, під якою закатовано їхніх дідів і прадідів у Сибіру і на Колимі (...).

Засуджуємо ганебну провокацію, вчинену прислужниками Москви, бо такий законопроєкт не могли прийняти далекоглядні парляментарі незалежної держави (...) .

Дорогим нашим землякам, всім, хто вийшов на захист української державности у Львові, Тернополі, Івано-Франківську та по всій Україні, ми висловлюємо щиру подяку за свідому громадянську позицію, за зорганізовану відсіч промосковській навалі. Як сказав академік Ігор Юхновський стосовно подій у Львові, „слава Богу, що була молодь, яка не дала це зробити, бо маємо боронити свою державу у будь-якому випадку, будь-якими методами, якщо проти її форми, проти її проявів є якісь загрози".

Міліція, яка у такій великій кількости виставила свої шеренги перед свідомою українською молоддю та літніми людьми, виглядала посоромленою. Соромно було і студентам навчальних закладів, яких зігнали для паради, як у радянську епоху. Багато з них ішли, схиливши голови, соромлячись свого страху, чи то своєї байдужости (...).

Прикриваючись синьо-жовтим прапором, за який ще 20 років тому саджали у тюрми, влада веде Україну в імперське ярмо „русского міра" (...).

Шановні викладачі, учителі, будьте свідомі, що вашою приспаною пильністю хочуть знищити українську державу, що червоні прапори – це продумана політична акція, керована московськими проімперськими силами. Це наступ на нашу незалежність. На 20-му році незалежности в Україні з'явились політичні в'язні. На межі між життям і смертю утримують Юрія Луценка. У тюрмі Запоріжжя ще досі утримують студента Полтавського університету Ігоря Загребельного за підозрою у знищенні пам'ятника катові українського народу Сталінові.

У час підготування до Світового форуму Українців, що має відбутися 19-21 серпня у Києві, ми, представники четвертої хвилі еміґрації у Сполучених Штатах Америки, об'єднані у Всеамериканську громадську організацію „Нова Українська Хвиля", ініціюємо звернення до парляментарів країн нашого проживання по всьому світу з фактами та відеоматеріялами про репресії та наступ московської п'ятої колони в Україні. Хочемо пригадати всім, хто сьогодні посягає на українську державність та незалежність: нас – мільйони! Наш „український світ", виплеканий любов'ю довкола наших духовних святинь по цілому світу, скрізь, де живе українська душа – недосяжний для ганебного колоніяльного „русского міра".

Слава Україні!

Мирослава Роздольська,
голова Всеамериканського громадського об'єднання „Нова Українська Хвиля"
(звернення підписали ще 13 осіб)

В Одесі затримали журналіста

ОДЕСА. – 27 травня в Одесі був затриманий міліцією журналіст видання „048.ua" Богдан Осинський, відомий у місті як людина патріотичних поглядів і єдиний в Одесі журналіст, який критикував міську і обласну владу, перед днем Перемоги у прямому телеетері доводив неправомірність вивішування червоного прапора.

Б. Осинському 32 роки, він має 10-річний стаж журналістської діяльности (раніше працював на обласному радіо, але був звільнений через свої політичні погляди).

В міліції у Б. Осинського забрали телефон і не дозволили зв'язатися з близькими. Усе ж він встиг повідомити, що затриманий у зв'язку з підпалом невідомими офісу Партії Реґіонів в Одесі, що стався 22 січня. Під час затримання у квартирі журналіста відбувся тригодинний обшук, під час якого працівники міліції на чолі з лейтенантом Олександром Івановим шукали в квартирі „літературу націоналістичного характеру".

Представники громадських організацій провели віче під стінами Малиновського районного відділу міліції Одеси, в якому перебував журналіст.

Провідник Народного Руху України Борис Тарасюк назвав беззаконням затримання журналіста.

Коментуючи цей факт на зустрічі з журналістами, голова парляментського Комітету з питань європейської інтеґрації зазначив, що обшук на квартирі і затримання журналіста не може не викликати занепокоєння. Особливо коли це виглядає як помста за правдиве слово, за певну позицію.

Слідчий Артем Бабаєв допитав затриманого у кримінальній справі, порушеній за фактом спроби підпалу бюра Партії Реґіонів.

31 травня міліція звільнила журналіста Б. Осинського за розпорядженням заступника начальника відділу міліції Руслана Лунґула.

Олекса Різниченко,
письменник

Ректор УКУ о. д-р Борис Ґудзяк: „В УКУ надто багато вкладено, щоб себе продавати"

Нещодавно Український Католицький Університет у Львові повідомив про те, що український підприємець-мільярдер Дмитро Фірташ, власник „DF Group", почав фінансово підтримувати будівництво іноваційного університетського містечка УКУ. Ця подія спричинила жваву дискусію в українських засобах масової інформації, поділивши її учасників на тих, хто схвалює цей крок, і тих, хто вважає його невиправданим. Нижче вміщуємо вияснення з цього приводу ректора УВУ о. д-ра Бориса Ґудзяка.

Обговорення цього рішення в медіа показує, скільки небайдужих людей до долі університету, яка довіра і скільки сподівань.

Цікаво спостерігати, що вістку про фінансування Дмитром Фірташем програм Кембриджського університету українська громадськість і преса сприйняли спокійно, а про підтримку УКУ дехто – доволі стривожено. Хіба ж гроші на Кембридж та УКУ йдуть не з одного джерела?

Очевидно, справа у відмінності традицій. Для нас британська демократична система вирізняється усталеною культурою взаємостосунків між академічними спільнотами й підприємництвом, усвідомленням великої різниці між „даром" та „інвестицією", зрештою – опірністю щодо можливих зловживань, тоді як молодій українській демократії ще довго потрібні будуть запобіжні „памперси".

Ті, хто вважає, що ця чи інша пожертва несе загрозу для місії і цінностей УКУ, насправді помиляються. Університет має багатий досвід спілкування з жертводавцями мовою прозорости і чесности, а де цього вимагала ситуація – неодноразово доводив свою спроможність не бути іграшкою в забавах „власть імущих". Хоча УКУ – невеликий університет, все ж він є каталізатором важливих реформ в Україні.

Ми готові взяти на себе відповідальність за кожне рішення і не ховаємося в тінь. Навпаки, ми усвідомлюємо, що увага з боку суспільства завжди є для нас додатковою опорою в тому, щоб не схибити, тому приймаємо коментарі, навіть доволі гострі і критичні.

УКУ як ніколи усвідомлює важливість університетської автономії та академічної свободи. Без цього немає сенсу ані будувати університетське містечко, ані покращувати матеріяльний стан університету.

У нас ніколи не бракувало й не забракне стійкости, щоб не піддатися будь-якому гіпотетичному тискові. Університет не йде на компроміс із своїми принципами та цінностями – навіть у випадку, якщо це загрожує фінансовими втратами. Надто багато зусиль і віри вкладено протягом багатьох років, щоб себе продавати.

Протягом свого існування Український Католицький Університет здійснює діяльність за рахунок благодійних пожертв спонзорів з України та з-за кордону. Ми не отримуємо державного фінансування і впродовж останніх майже 20 років самостійно шукаємо кошти, звертаючись як до приватних доброчинців, так і благодійних фондів.

Досі на розвиток УКУ та будівництво університетського містечка ми отримували пожертви переважно від благодійників з-за кордону. Проте несправедливо було б також очікувати, що університет в Україні буде реалізований виключно силами діяспори чи іншими закордонними добродіями. Це проєкт в Україні і для України, і одним із свідчень того, що він справді потрібний нашому суспільству, є готовність останнього докластися до його будівництва, у тому числі і фінансово. Цього, до речі, давно вже очікують наші закордонні доброчинці, які хотіли б бачити, що їхні пожертви співвідносні з пожертвами самих українців.

В Україні підтримка закладів освіти – це все ще незвичне явище. Але не вперше УКУ стоїть в аванґарді змін. Я щиро сподіваюся, що приклад УКУ може надати нової якости стосункам закладів освіти з великим підприємництвом й допоможе виробити ефективні, здорові та стабільні правила співпраці. Лише прозорість і відкритість можуть допомогти уникнути усіх ризиків, яких побоюються коментатори. Зрештою, сам жертводавець не переслідував мети публічности й не наполягав на неодмінному оприлюдненні факту пожертви.

У світовій традиції та у досвіді нашого університету є чимало жертводавців, які бажали та залишилися анонімними. Переважно йшлося про менш заможних жертводавців, інколи навіть про „вдовину лепту". Але, з огляду на першу пропозицію пожертви від дуже заможного українця, УКУ сам вирішив про цей прецедент повідомити громадськість.

Керівництво університету відкидає будь-яку можливість інструменталізації УКУ зі сторони жертводавців. Тільки за таких умов університет погоджується приймати будь-яку пожертву. Віримо, що репутація УКУ та кредит довіри, який мають до нас люди, спонукатимуть громадськість оцінювати нас не на основі спекуляцій чи домислів, а передусім за діяльністю університету в освітньому полі України.

Про творчу педагогічну концепцію та будівельні пляни самого містечка УКУ інформує широку громадськість різними способами вже третій рік.

Ми радіємо тим, що ці повідомлення про церкву з унікальним душпастирським центром для академічної молоді, надсучасну бібліотеку, колеґіюм-гуртожиток з приміщенням для осіб з особливими потребами та прекрасний багатофункціональний академічний корпус збільшує число спонзорів, і що наші традиційні спонзори вітають нових. Запрошую усіх охочих долучитися!

Палата представників США відкинула проєкт про збільшення державного боргу

ВАШІНҐТОН. — Контрольована республіканцями Палата представників США 1 червня відкинула законопроєкт, який передбачав збільшення максимального рівня державного боргу на суму приблизно 2 трлн. дол. без скорочень урядових витрат. Сума державних запозичень тепер становить 14 трлн. дол. Проти законопроєкту проголосувало 318 законодавців, за – 97. Голова фінансового комітету республіканець Дейв Кемп заявив, що республіканці дають ясно зрозуміти, що вони не погодяться з збільшенням рівня державного боргу без значних скорочень витрат і „реальних бюджетних реформ“. Демократи назвали голосування „політичним театром“, тому що республіканці намагалися отримати доказ, що демократи голосували за збільшення рівня державного боргу без скорочень урядових витрат. Республіканці закликають до глибоких і негайних скорочень, тоді як демократи віддають перевагу скороченню витрат або збільшенню податків протягом кількох наступних років. Секретар Департаменту фінансів США Тимоті Ґайтнер попередив, що США можуть опинитися перед „катастрофічними наслідками“, якщо законодавці не піднімуть межі державного боргу. *(„Голос Америки“)*

Витік радіяції в Японії був удвічі більший

ТОКІО. — З’являється дедалі більше інформації про наслідки руйнівних землетрусу та цунамі для атомних електростанцій Японії. Аґенція з ядерної та промислової безпеки більш ніж удвічі збільшила свої оцінки витоку радіяції, який стався у перший тиждень кризи. І хоча ця кількість становить 15 відс. від витоку, що стався на Чорнобильській АЕС, це означає, що забруднення території навколо станції є серйознішим, аніж передбачали. Японський уряд розглядає пляни розширення зони евакуації. Ядерну безпеку після початку кризи у японській Фукушімі обговорювали 7 червня у Парижі на зустрічі міністрів енерґетики країн Великої двадцятки. Ще до її початку Франція та Японія обговорили запровадження нових ґльобальних мірил ядерної безпеки. 11 березня біля узбережжя Японії стався землетрус, який викликав потужне цунамі. Величезною хвилею пошкодило, зокрема, і АЕС „Фукушіма-1“. Минулого тижня Міжнародне аґентство атомної енерґії оприлюднило звіт, в якому піддано критиці Японію за недооцінку небезпеки, яку природна стихія становить для її АЕС. *(Бі-Бі-Сі)*

Бан Кі-Мун кандидує на другий термін

НЮ-ЙОРК. — Генеральний секретар ООН Бан Кі-Мун офіційно висунув свою кандидатуру на другий п’ятирічний термін. Про намір знову поборотися за посаду глави головної міжнародної організації він заявив 6 червня на прес-конференції у Ню-Йорку. Генеральний секретар ООН надіслав лист на ім’я постійного представника Ґабону при ООН Нелсона Месона, який головує у Раді Безпеки у червні, з проханням підтримати його кандидатуру. „Термін мого перебування на посаді Генерального секретаря ООН наближається до кінця, і я наважуся внести своє ім’я на розгляд членів Ради Безпеки для затвердження на другий термін“, – йдеться у листі. Теперішній термін повноважень Бан Кі-Муна як Генерального секретаря ООН закінчується 31 грудня. Про інших кандидатів на цю посаду досі не повідомляється. За повідомленнями дипломатів, ще у березні Бан Кі-Муна запевняли у підтримці представники США та інших ключових країн-членів Ради Безпеки ООН, що робить його переобрання більш ніж імовірним. Офіційно генеральні секретарі ООН обираються за рекомендацією Ради Безпеки Генеральною асамблеєю ООН, в якій представлено 192 держави. Фактично ж його обирають лише п’ять членів Ради Безпеки, що мають право вето, – Великобританія, Китай, Росія, Франція і США. *(„Кореспондент“)*

В Іраку загинуло п’ять американських військових

БАГДАД, Ірак. — 6 червня в Іраку загинуло п’ять військовослужбовців збройних сил США. За останні два роки це найбільша втрата, якої зазнав американський континґент в цій країні внаслідок одного випадку. Військове командування не розкриває обставин та деталей трагічної події. З урахуванням цього випадку кількість американських військових, що загинули в Іраку, досягла 4,459 осіб. Нині в країні перебуває близько 46 тис. представників збройних сил США. *(„Укрінформ“)*

Прощальна візита Р. Ґейтса до Афганістану

КАБУЛ, Афганістан. — Роберт Ґейтс 6 червня завершив свою останню візиту до Афганістану на посаді Секретаря Департаменту оборони США відвідинами військової бази у провінції Пактія, що біля кордону з Пакистаном. Р. Ґейтс йде у відставку наприкінці цього місяця. Він скористався нагодою прощального турне, аби з’ясувати американським військовослужбовцям свої рекомендації щодо плянованого виведення військових сил США з Афганістану. Секретар Департаменту оборони також остеріг Президента Афганістану Гаміда Карзая, що його країні необхідно посилити заходи безпеки, і що неспроможність Кабулу вдатися до відповідних кроків у цьому напрямку поставить під загрозу безперешкодну передислокацію з країни американських військ. *(„Голос Америки“)*

У США з офіційною візитою перебувала Канцлер Німеччини

ВАШІНҐТОН. — Президент США Барак Обама вшанував Канцлера Німеччини Анґелу Меркель у Вашінґтоні всіма почестями, пов’язаними з офіційною візитою, включно з урочистою церемонією привітання, яка відбулася у Білому Домі 7 червня. Під час зустрічі вони обговорили питання, які останніми місяцями викликали деяке напруження у взаєминах між обома країнами, зокрема питання військових акцій НАТО у Лібії, які Німеччина не підтримує. Розмови Б. Обами та А. Меркель також торкалися питань ґльобальної економіки, близькосхідного мирного процесу та Афганістану. Виступаючи на церемонії привітання, Президент Б. Обама назвав Канцлера А. Меркель одним з його „найближчих ґльобальних партнерів“. Під час вечері Б. Обама вручив А. Меркель Президентську медалю Свободи, що є найвищою нагородою США для цивільних осіб. *(„Голос Америки“)*

Д. Стравс-Кан сказав судові, що не винен

НЮ-ЙОРК. — Домінік Стравс-Кан, якого звинувачують у сексуальних злочинах, 6 червня постав перед судом у Ню-Йорку, де сказав, що не вважає себе винним у висунутих звинуваченнях. 62-річному колишньому голові Міжнародного валютного фонду (МВФ) загрожує до 25 років ув’язнення, якщо його визнають винним. На судове засідання Д. Стравс-Кан приїхав разом з дружиною – телевізійною журналісткою Анною Сенклер. Вони пройшли крізь натовп працівників готелю, співробітниця якого заявила про спробу зґвалтування. Наступне засідання суду призначене на 18 липня. Д. Стравс-Кан успішно керував МВФ у період ґльобальної фінансової кризи та доклав неабияких зусиль, щоб втримати під контролею боргову кризу в Европі. Він пішов з посади за кілька днів після арешту, який стався у літаку за лічені хвилини до відлету з Ню-Йорку 14 травня. Д. Стравс-Кана звинувачують у нападі на 32-річну покоївку готелю „Софітель“, яка прийшла прибирати його кімнату. Колишній глава МВФ спростовує ці звинувачення. Після кількох днів у в’язниці „Rikers Island“ Д. Стравс-Кана випустили під заставу в 1 млн. дол. і помістили під домашній арешт з цілодобовою охороною. Оглядачі кажуть, що цей процес коштуватиме Д. Стравс-Кану політичної кар’єри, бо його називали серед вірогідних претендентів на посаду президента Франції. Нового керівника МВФ ще не призначили. Серед основних кандидатів на цю посаду – міністер фінансів Франції Крістін Лаґард і голова мехіканського центробанку Августин Карстенс. *(Бі-Бі-Сі)*

На захист українського радіомовлення

ТОРОНТО. – 31 травня Світовий Конґрес Українців (СКУ) надіслав листа голові Державного комітету телебачення та радіомовлення України Юріеві Плаксюкові, в якому привітав його рішення від 30 травня призупинити реорганізацію Української редакції Всесвітньої служби радіомовлення України. СКУ і Союз українських організацій Австралії (СУОА) були стривожені рішенням Генерального директора національної радіокомпанії України Тараса Аврахова (колишнього прес-секретаря Президента Віктора Януковича) від 25 травня припинити мовлення української редакції для закордонних слухачів. У листах до провідників України від 26 травня СКУ і СУОА вимагали припинити переслідування українського радіомовлення і скасувати рішення Т. Аврахова. У зв’язку з інформацією Ю. Плаксюка про створення комісії для подальшого розгляду справи щодо Української редакції Всесвітньої служби радіомовлення України СКУ звернувся з проханням продовжити діяльність Української редакції як такої, що задовольняє інформативні і духовні потреби світового українства і тим самим сприяє його консолідації. 30 травня Всеукраїнська профспілка „Народна солідарність” теж закликала припинити нищення української редакції Радіо „Україна”. *(СКУ)*

„Freedom House“ констатує зниження рівня демократії в Україні

НЮ-ЙОРК. — Міжнародна правозахисна організація „Freedom House“ 8 червня повідомила, що завершила працю над звітом про стан демократії і прав людини в Україні після першого року правління Президента Віктора Януковича.

У документі відзначається зниження рівня демократії та формування в країні „нездорової політичної обстановки“. При цьому наголошується, що в незалежних медія панує тривога, оскільки вони перебувають „під інтенсивним тиском правлячих структур“.

Стурбованість правозахисників також викликало посилення ролі Служби безпеки України (СБУ). У звіті згадується візита співробітника цього відомства до ректора Українського Католицького Університету о. Бориса Ґудзяка з проханням застерегти студентів від участи у вічах, восьмигодинне затримання на летовищі Бориспіль представника Фонду Конрада Аденауера в Україні Ніко Ланґе, а також збір інформації про діяльність і джерела фінансування неурядових організацій, зокрема міжнародного фонду „Відродження“.

„Вікторові Януковичеві необхідно переконати громадянське суспільство і опозицію в тому, що СБУ не буде використовуватися для вибіркового переслідування“, – говориться у звіті.

У звіті „Freedom House“ містяться рекомендації керівництву України припинити переслідування політичних опонентів, зменшити ролю СБУ, відмовитися від ініціятиви реґулювання електронних засобів масової інформації, забезпечити проведення парляментських виборів 2012 року відповідно до міжнародних стандартів, а також звільнити міністра освіти Дмитра Табачника як „джерело розбрату в сфері освіти та мовної політики“.

Крім цього, „Freedom House“ рекомендував Евросоюзові прискорити підписання з Україною угоди про зону вільної торгівлі та спростити візовий режим для її громадян. *(„Кореспондент“)*

Електронним способом збільшили число віруючих на площі

Московський Патріярх Кирило 8 травня відслужив Літургію на центральній площі Харкова. УНІАН повідомив, що з цієї нагоди на площі було близько 1,000 віруючих. Але офіційна інтернет-сторінка Російської Православної Церкви повідомила 9 травня про 40 тис. осіб і на доказ подала відповідну світлину Товариства православних фотографів України (зліва). Харківські газети подали 8 травня панорамну світлину, на якій людей на площі було значно менше (праворуч).

21 травня після відповідної перевірки УНІАН встановила, що редактор цього товариства Віолета Магарит комп'ютерним способом помножила число людей на площі. Вона це визнала і сказала, що людей на площі було замало, тому вона їх „домалювала".

Проте український блоґер Юрій Чорноморець зауважив, що й з штучно доданими людьми на площі було б менше, ніж 40 тис. осіб, і подав для порівняння світлину з цієї ж площі, коли на концерті популярної рок-групи „Квін" було 250 тис. слухачів.

Раніше харківська влада запевняла, що на Літургію з участю Патріярха Кирила прийде 100 тис. осіб.

Л. Хм.

НА ТЕМИ ДНЯ

Чи Москва поверне собі Прибалтику?

Повернення собі втрачених через розпад СРСР земель – це заповітна мрія сучасного керівництва Російської Федерації. Воно однак, розуміє, що старі силові методи, практиковані імперією віками аж до кінця XX ст., у сучасному світі неефективні.

Тому стратеги московських спецслужб визнали за краще поєднувати терористичне знищення окремих „шкідливих" діячів (згадаймо аварію літака з польською елітою) з творенням у незалежних нібито державах „кишенькових" режимів, на взір нинішньої влади в Киргизії та Україні.

Міжнародні оглядачі дуже поверхово пояснюють поблажливе ставлення Москви до бажання України стати членом Европейського союзу. Наголошують на економічних вигодах, якими це поки що проблематичне членство може обернутися для Росії у стосунках з Німеччиною та Польщею.

Таке пояснення хибує на аналітичну слабкість, бо воно не враховує одного дуже важливого чинника, а саме – що керівництво Росії походить з середовища таємних спецслужб і тісно пов'язане з ними.

Цей зв'язок дає російським керівникам повну картину інфільтрації керівних структур ЕС льояльними до московських спецслужб елементами. Ця інфільтрація на сьогодні аж така впливова, що інфільтрантам треба лише невеликої допомоги для перехоплення влади в ЕС.

Тому Москва кровно зацікавлена у тому, щоб сучасний кишеньковий для Кремля режим України став членом ЕС.

Це членство додасть до наявних там інфільтрантів спецслужб бойовий загін з приблизно півтори сотні депутатів Европарляменту та можливість для України головувати в ЕС. Москва нетерпляче жде, коли цей її хід конем здійсниться.

Маючи свою сильну руку в ЕС, вона сподівається на ряд вигід для себе. Які можуть бути ці вигоди?

Очевидно, що розгадати пляни претендентів на світове панування – завдання не з легких, але приблизно можна собі уявити, на що чекають у Москві від часткової контролі над Европою.

По-перше, Москва дбатиме, щоб ця контроля жодною мірою не меншала, а зростала. Тут можливо поєднання леґальних, конституційних методів, на зразок практикованих в Україні, з терористичними актами проти окремих осіб, що стоятимуть на заваді плянам узурпаторів.

Москва має багатий досвід упокорення й підкорення під свою руку еміґраційних російських, українських, польських та інших антиімперських організацій у вільному світі часів холодної війни.

Цей досвід буде тепер застосовано для ще глибшої інфільтрації Европейського союзу та підключення цього осередку демократії до російсько-імперської сфери впливу.

Якщо участь реґіоналізованої України в ЕС виправдає надії російських спецслужб, то Москва дасть дозвіл Україні стати членом і НАТО. Тоді ці найсильніші опори світової демократії стануть контрольовані найзапеклішими ворогами демократії.

Щось неправдоподібне?

О, ні, панове, це реальність. Саме ці пляни виношують претенденти на світове панування. Маючи на меті цілий світ, можна знехтувати і такою здобиччю, як Україна, обернувши її на знаряддя для досягнення гегемонії на Землі.

Щоб здобути велике, треба жертвувати малим. Це українська еліта не схотіла заради повної незалежності пожертвувати Кримом. Російська еліта, якщо буде треба, піде на таку жертву. Звичайно, ітиметься не про Крим, а про дещо більше.

Певна річ, маючи на меті велике, московські спецслужби не гребуватимуть і малими трофеями, які траплятимуться на шляху до цього великого.

Ось один такий можливий сценарій малого трофею, на шляху до великої мети, коли ЕС перебуватиме під контролем інфільтрантів спец-служб, підкріплених „реґіоналами" В. Януковича: Европарлямент за якусь дрібницю, згідно з продуманою наперед провокацією, виключить з ЕС одну з прибалтійських республік. Тільки одну. І виключивши, обмежить економічні стосунки з нею. Бідолашна лишиться наодинці з хижакомсусідом і стане жертвою нападу?

О, ні, спецслужби розробили інший сценарій. Самотня республіка, як колись Фінляндія часів холодної війни, цілим рядом економічних чинників (енерґоносіями, наприклад) буде залежати від хижака-сусіда. А тоді спецслужбісти приведуть до керма держави місцевого „януковича".

„Ще одне фальшиве пророцтво", – скаже скептичний читач. Ні, панове, це дуже вірогідний сценарій, який може здійснитися у Прибалтиці чи деінде.

Спецслужби знають краще від мене, яка з европейських країн найбільше надається для такого сценарію. Це може бути балканська, східньоевропейська або й західньоевропейська країна.

Але знову-таки – це маленький епізод великої кампанії, мета якої фінляндизація цілої Европи. Для цієї мети потрібна одна невеличка подія – вступ промосковського режиму В. Януковича до Европейського союзу.

Оце тут і потрібен хист віщунашамана: стане чи не стане Україна В. Януковича членом ЕС?

Святослав Караванський,
Дентон, Мериленд

Музей у Собіборі зачинено

ВАРШАВА. – 1 червня музей в Собіборі, де колись був нацистський табір смерти, зачинено через брак грошей на його утримання.

Собібор розташований на сході Польщі. У 1942-1943 роках вбили у концтаборі понад 250 тис. євреїв і близько 1,000 поляків.

Після повстання у таборі в жовтні 1943 року нацисти зруйнували його і побудували там фарму, намагаючись приховати сліди своїх злочинів.

Музей утримували за рахунок влади. Раніше він працював щороку з травня по жовтень. За цей час його відвідували близько 20 тис. людей з усього світу.

У Міністерстві культури Польщі говорять, що музей у Собіборі відновить роботу, і у нього буде своє керівництво, однак це буде після завершення реорганізації.

„Ми плянуємо, що вже 1 січня 2012 року буде створений музей у Собіборі, як автономна установа, і її фінансуватиме Міністерство культури", – йдеться у заяві міністерства. А покищо Собібор буде підпорядкований музеєві у Майданеку, що розташований поряд. Там був ще один табір смерти нацистів на території Польщі під час Другої світової війни. *(Бі-Бі-Сі)*

Засуд Івана Дем'янюка

Не було несподіванкою те, що суд в Мюнхені визнав Івана Дем'янюка причетним до загибелі 28,060 осіб у концентраційному таборі Собібор. Зокрема у зв'язку з тим, що суд прийняв деякі контроверсійні докази, подані владою Совєтського Союзу в часи холодної війни.

Перший з них – особисте посвідчення з Травників, у походженні та в правдивості якого висловлювали сильні сумніви багато експертів та спостерігачів уже 30-річної справи І. Дем'янюка. Вірогідність згаданого посвідчення вже перед тим була сумнівною – під час леґальних акцій у США і в Ізраїлі. Крім того, є підозри, що згадане посвідчення – шахрайство КҐБ.

Дальше увагу привертає дискредитоване зізнання, дане у 1949 році перед совєтською владою Ігнатієм Данильченком, який стверджував, що нібито знав І. Дем'янюка в 1943 році у Собіборі. У 2009 році, коли вирішено, що суд над І. Дем'янюком відбуватиметься в Німеччині, І. Данильченка було подано у списку свідків, хоча він помер у 1985 році без будь-яких запитань до нього і без перевірки його зізнань. Одначе, суд дозволив відчитати транскрипцію з його зізнань з 1979 року перед совєтським прокурором і включити її до зізнань звинувачень, незважаючи на протести оборони І. Дем'янюка. Існують побоювання, що зізнання І. Данильченка можуть бути шахрайством КҐБ або зробленими під тиском.

Дивним залишається і те, що мюнхенський суд постійно відмовляв обороні І. Дем'янюка в доступі до інших документів і додаткових свідків – спеціялістів щодо автентичности документів з колишнього СРСР. „Упередження суду знову є видимим, бо він готовий нехтувати документацією щодо І. Дем'янюка, дальше засекреченою в Росії, – сказав син І. Дем'янюка, Іван Дем'янюк-молодший у листопаді 2010 року. – Історія судових дій в Ізраїлі, котра ледве не закінчилася стратою невинного чоловіка, мала б виявити бажання суду дістати всі можливі існуючі докази".

Непохитність мюнхенського суду в справі І. Дем'янюка продовжувалась до останніх днів процесу, навіть коли аґентство „Асошіейтед прес" (АП) несподівано надрукувало, що „звіт Федерального бюра розвідувань (FBI), засекречений впродовж 25 років, стверджує, що Совєтський Союз „правдоподібно, зфабрикував "ключеві докази стосовно справи Івана Дем'янюка". Розсекречені звіти бюра FBI говорять про сумнівну справжність особистого посвідчення з Травників – що було ключовим доказом проти І. Дем'янюка в США та Ізраїлі, а тепер і в Німеччині. Це особисте посвідчення є ще більше важливим тепер, бо ні один з живих свідків не може підтвердити, що бачив І. Дем'янюка у Собіборі.

Ульріх Буш, адвокат І. Дем'янюка, доводив, що розсекречені звіти FBI є зовсім новою документацією, і їх не було серед 100,000 сторінок документів США стосовно справи І. Дем'янюка, даних німецьким слідчим. Д-р У. Буш звернувся до мюнхенського суду, щоб тимчасово зупинити судовий процес, бо йому потрібно більше часу щоб дослідити в архівах США, в Мериленді, чи є ще інші документи. Суд катеґорично відмовив йому у цьому.

Крім того, існує цей несподіваний леґальний прецедент, який тепер, очевидно, засновано в Німеччині, що про нього ось як звітує АП: „Немає доказів, що І. Дем'янюк вчинив якийсь конкретний злочин. Судове переслідування базоване на теорії – якщо І. Дем'янюк був у таборі, він був причетним у вбивствах – це вперше зроблено такий леґальний висновок у німецькому судочинстві".

Як відомо, справа І. Дем'янюка розпочалася в 1977 році. Йому відібрали американське громадянство у 1981 році за приховання інформації під час в'їзду до США та забрали до Ізраїлю 1986 року, де його судили за буцімто вчинені ним злочини у концентраційному таборі Треблінка та засудили до страти 1988 року. Найвищий суд Ізраїлю відкинув присуд у 1993 році, бо новонайдені документи довели, що інший чоловік був загальновідомим вартовим у Треблінці званим „ Іваном Ґрозним". Після того І. Дем'янюкові дозволено повернутися до США і відновити своє громадянство в 1998 році, де невдовзі його оскаржено Департаментом юстиції США за приховання своєї служби в трьох інших концентраційних таборах. Знову відібрали йому громадянство у 2002 році, а судове рішення в 2005 році мостило шлях до його вивезення до України, Польщі або Німеччини. Мабуть, під тиском США та озброєна документами від Бюра спеціяльних розслідувань (OSI) США Німеччина вирішила судити І. Дем'янюка.

В травні 2009 року І. Дем'янюк-мол., коментуючи справу свого батька, в той час, коли його депортували до Німеччини, сказав: „Окрім зрозумілих труднощів віку мого батька та нездужання, цей розділ його мук посідає перше місце після того, що він пережив Сталіном влаштований Голодомор, коли йому було всього 12 років, також коли вижив після поранень у боях з нацистами та вижив у полоні 21-літнім юнаком. Далі шестирічне ув'язнення в Ізраїлі під загрозою смертної кари за вчинки інших і, як прямий наслідок, – нерозсудливе нехтування правди в Бюрі спеціяльних розслідувань в нашому Департаменті справедливости". Він підкреслив, що Німеччина, – „вимагає від мого батька смерти за вчинки інших".

У листопаді 2009 року Скот Раб писав у своїй глибокодумній статті в журналі „Есквaєр": „Вина і невинність, неговорячи вже про правду та справедливість, не мають жодного застосування в цій справі. Німці не привезли І. Дем'янюка сюди, щоб довести його провину, але щоб заспокоїти їхню вину. Незважаючи на рішення суду, доля цього літнього чоловіка буде тою самою: І. Дем'янюка привезли вони сюди, щоб угробити". Його слова були передбачливими.

Тепер оборона І. Дем'янюка підготовляє апеляцію, а тим часом у США справа видворення його може бути відкритою через вияв згаданого звіту FBI, який, на думку федерального публічного оборонця Дениса Ґ. Тереза, „висуває основне питання справедливости". Д. Терез ставить запитання: „Чому уряд США майже 30 років затримував, всупереч судовому правилові і наказу, документи, котрі вповні є ясними, виправдувальними і доречними?".

І так справа І. Дем'янюка продовжується вже 34-ий рік.

До наших шановних читачів

Від 1 вересня передплата „Свободи" зросте на 10 дол. за рік і становитиме 55 дол. для членів Українського Народного Союзу і 65 дол. для решти читачів. Така ж ціна передплати встановлена для англомовного видання УНСоюзу – „Українського тижневика".

Останній раз передплату було підвищено 10 років тому, у квітні 2001 року, коли ціна зросла на 5 дол. – від 40 дол. до 45 дол. для членів УНСоюзу і від 50 дол. до 55 дол. для не-членів. (До речі, це було лише відновленням ціни числа 1995 року).

Отже, шановні читачі, йдеться про вреґулювання ціни стосовно нинішніх складних обставин. Варто нагадати, що нижча ціна для членів УНСоюзу є однією з пільг їхнього членства, як і пільги за користування відпочинком на Союзівці, стипендії для студентів та ін.

Нова ціна впроваджується за рекомендацією Комісії видань Головного уряду УНСоюзу, схваленого на першій післяконвенційній зустрічі Головного уряду 4-5 грудня 2010 року.

Комісія видань радила невелике підвищення ціни на 10 дол. за друковані або електронні передплати. Було рекомендовано нову комерційну стратегію передплати обох друкованих й електронних видань – 60 дол. для членів УНСоюзу і 70 дол. для не-членів. Це означало додатковий кошт на 5 дол. для необмеженого користування усіма випусками поточного року, розміщених на нашій інтернет-сторінці www.svoboda-news.com.

Мусимо зазначити, що нова ціна передплати не покриває наших витрат на видання „Свободи". Допомога від розміщення оголошень, і пожертви на прес-фонд підтримують видання тижневика. Коли б не субсидії УНСоюзу, обидва його тижневики не виходили б в світ. Таку підтримку своїх видань УНСоюз розцінює як один з різновидів служіння своїм членам і усій українській спільноті.

Комісія видань Головного уряду УНСоюзу також запропонувала присвятити особливу увагу в цьому році поширенню видань серед членства УНСоюзу та поза УНСоюзом. Ми маємо надію, що це допоможе зростанню числа передплатників, зміцненню громадських зв'язків закордонного українства і поліпшення фінансового стану наших газет.

З свого боку, ми продовжимо інформаційне забезпечення нашої громади в Північній Америці новинами про життя в Україні, в країнах поселення, будемо форумом громадської думки і мережею спілкування наших громадських організацій і окремих людей.

Редакція „Свободи"

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань. Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світлини загальновживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити. Разом з прізвищем обов'язково подавайте повне ім'я осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

Редакція

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Завдяки щедрим пожертвам

У нашій дитячій клініці хворих, як завжди, не бракує. На превеликий жаль, дитяча захворюваність в Україні надзвичайно висока (дорослих також). Цьому сприяє нездоровий спосіб життя, порушення екології і неякісні вода та харчування. Контролі за якістю води, харчів, медикаментів, побутової хемії, немає взагалі.

В продовольчих крамницях продають перетерміновані (старі) продукти, на яких ставлять фальшиві печатки про продовження терміну зберігання, зіпсоване м'ясо підфарбовують якоюсь червоною фарбою і продають, зіпсовані кури вимочують в якихось хемікалах, запікають і продають дешевше. Так що кожен продукт має свого покупця.

Батьки купують дітям солодощі, які часто викликають алергію або отруєння через неякісні чи сумнівної якости компоненти. Те саме стосується і медикаментів. Радіо і телебачення інформують, що 42 відс. всіх медикаментів в аптеках – підроблені, тобто невідповідної якости.

Люди платять за них гроші, вживають, маючи надію на покращання стану чи одужання, а результату ніякого нема. І ніхто за це не несе ніякої відповідальности. Таке відчуття, що ми ніколи не позбудемося титулу країни третього світу, будемо у безвиході.

Ось відгуки про нашу клініку від самих пацієнтів.

Ліда і Дмитро Грицаки: „Від мого сина Дмитра і від себе особисто хочу подякувати персоналові дитячого денного стаціонару. Я була вражена тим, що всі послуги та медикаменти нам давали безкоштовно".

Раїса Кулик: „Вже довгих 10 років мій онук хворіє на бронхіяльну астму і лікується в дитячому денному стаціонарі. На лікування йде багато грошей, але за останні сім років всі медикаменти в шпиталику дістаємо безкоштовно. Не було такого випадку, щоб ми прийшли сюди і за щось платили. В додатку до лікування д-р Леся Гладун пригощає нас ласощами, дарує потрібний одяг і забавки. Як добре, що є люди доброї волі, які дарують нам щире серце і розуміння".

Ірена Теплінська: „Висловлюю щиру подяку всім спонзорам, що долучилися до благодійної допомоги. (...) Коли діти хворіли, я водила їх до шпиталику, де зустріла д-ра Лесю Гладун. Не знаю, як би я впоралася з хворобами дітей, якби не її кваліфікована допомога. Тут не тільки добре лікують, а й дарують ласощі, іграшки, вбрання, взуття, ліки, показують фільми і дитячі книжечки. Щиросердечно дякую всім добрим людям з Америки, які так щедро і часто обдаровують наших дітей".

Д-р Леся Гладун,
Львів

Організація „Американці в обороні людських прав в Україні" (AHRU) продовжує збирати гроші на Дитячий денний стаціонар 5-ої міської поліклініки, завідувачем якої є д-р Леся Гладун. AHRU вже зібрала близько 30 тис. дол. на цю ціль. Просимо людей доброї волі посилати пожертви до „Americans for Human Rights in Ukraine (AHRU) – Lviv Clinic" на адресу: 43 Midland Pl., Newark, NJ 07106. Пожертви звільняються від федерального податку.

Божена Ольшанівська,
голова AHRU, Нюарк, Ню-Джерзі

Українська школа просить допомоги

Українська католицька школа св. Йосафата у Філядельфії потребує негайної фінансової допомоги. Цьогорічний бюджет школи базувався на реєстрації 200 учнів. Важка економічна ситуація багатьох сімей стала причиною відсутности у списках 30 учнів впродовж року. Через це стало неможливим сплачувати позичку на ремонт даху. Ми уже маємо заборгованість за п'ять місяців. Ми просимо людей з інших парафій про термінову допомогу, щоб єдина українська католицька щоденна школа в Філадельфії продовжила своє служіння спільноті.

Просимо надсилати пожертви (що відтягуються від податків) до: St. Josaphat School, 4521 Longshore Ave., Philadelphia, PA 19135.

о. Ігор Блощинський,
адміністратор парафії
Христина МакЕнтаєр,
директор школи,
Філядельфія

Сталася помилка у візовій програмі DV-2012

Наша сім'я отримала повідомлення з Консульського центру в Кентакі, що ми відібрані до участи в Диверсифікаційній візовій програмі США на 2012 рік (DV-2012). Ми дуже зраділи. Але 13 травня надійшло друге повідомлення – про те, що сталася помилка і відбір кандидатів буде повторено. Ми важко пережили це непорозуміння. Просимо пояснити, що сталося.

Роман Пилипів,
Дрогобич

Посольство США в Україні подало таке пояснення:

Результати відбіркового процесу Диверсифікаційної програми 2012 року (DV-2012) було анульовано. Результати, які можна було раніше отримати, користуючись електронною системою перевірки статусу заявки (Entry Status Check) на веб-сайті Державного департаменту США (dvlottery.state.gov), були опубліковані помилково і є недійсними. Ці результати не були дійсними тому, що вони не представляли чесний та випадковий вибір заявок, як того вимагає закон США.

Це означає, що ми визнали недійсними всі повідомлення, які були надіслані учасникам про те, що їх заявки було відібрано для подальшої обробки у DV-2012. Тому таке повідомлення, отримане через електронну систему перевірки статусу на веб-сайті dvlottery.state.gov, не є дійсним.

Новий випадковий відбір кандидатів буде проведено серед поданих заявок на програму DV-2012. Усі, хто правильно оформив та надіслав свою заявку на участь у цій програмі в період з 5 жовтня по 3 листопада 2010 року, не повинні ще раз подавати свою заявку. Їхні заявки буде включено до проведення нового випадкового відбору. Реєстраційний номер, який необхідний для того, щоб перевірити статус заявки, залишається незмінним. Нові заявки на участь у програмі DV-2012 не приймаються.

Про результати нового відбіркового процесу можна буде дізнатися до 15 липня цього року через електронну систему перевірки статусу заявок на сайті dvlottery.state.gov.

Провідники програми DV-2012 просять вибачення за незручності, які це могло спричинити.

Для отримання повної інформації та нових повідомлень стосовно програми DV-2012 у майбутньому, можна відвідувати веб-сайти: http://www.dvlottery.state.gov/ або http://travel.state.gov/visa/immigrants/types/types_1322.html.

Посольство США також попередило про порядок проведення льотерії і можливі зловживання:

Заявки на участь у програмі потрібно подавати у електронному вигляді у визначені терміни. Заявники можуть знайти електронну форму заявки на участь у диверсифікаційній льотерії на сторінці www.dvlottery.state.gov протягом реєстраційного періоду. Заявки у паперовому вигляді не прийматимуться. Ми рекомендуємо заявникам не чекати до останнього тижня реєстраційного періоду для подання заявки. Велика кількість заявок може призвести до затримок з їх обробленням. Українську версію інструкції щодо льотерії можна отримати у форматі PDF.

Не довіряйте всім іншим вебсайтам, які видають себе за посередників Уряду США. Якщо Вас переконують у тому, що аґенція проводить льотерію, як посередник, або аґенція має певні привілеї у Посольстві США, або треба заплатити за участь у льотерії, або Вас зобов'язують підписувати будь-які контракти про надання консультаційних послуг, згідно яких Ви повинні сплатити велику суму грошей (від 6,000 до 20 тис.дол.) в разі Вашого виграшу – це шахрайство!

Єдина плата за звернення по візу здійснюється під час візової співбесіди у консульському відділі та складає 819 дол. за кожного заявника.

Якщо Ви отримаєте електронне повідомлення про те, що Ваша заявка на участь у льотерії стала виграшною, і для того, щоб продовжити обробку Вашої справи, Вам потрібно надіслати гроші на ім'я особи (її ім'я буде зазначено в повідомленні), яка працює в Посольстві США, Ви можете стати жертвою шахрайського вчинку.

Осіб, заявки яких стали виграшними, повідомляють про виграш звичайним листом (а не електронним повідомленням) з Консульського центру в Кентакі, який підпорядковано Державному департаментові США. В листі міститься інформація про наступні кроки у цьому процесі. Консульський центр в Кентакі не вимагатиме, щоб Ви надсилали гроші до центру або в Посольство США поштою або поштовим переказом (Western Union).

Повідомлення про виграш у льотерії надходить з Консульського центру в Кентакі. Жодна інша організація або приватна компанія не уповноважена Державним департаментом повідомляти учасників льотерії про виграш або про наступні кроки в процесі отримання візи.

Щоб зареєструватися, необхідно зайти на сайт Уряду США www.dvlottery.state.gov і заповнити он-лайн заявку. На екрані комп'ютера Ви побачите сторінку з Вашим ім'ям та унікальним номером підтвердження реєстрації (confirmation number). Обов'язково роздрукуйте цю сторінку та збережіть номер підтвердження реєстрації.

Для того, щоб перевірити статус Вашої заявки на сайті www.dvlottery.state.gov, Вам потрібно натиснути на посилання „Перевірка статусу заявки" (Entry Status Check) і зазначити свій номер підтвердження реєстрації та свої особисті дані. Перевірка статусу заявки (Entry Status Check) – це єдиний спосіб дізнатися про Ваш виграш у льотерії.

Участь у льотерії безкоштовна. Ви не повинні нікому платити, щоб подати заявку. Посольство США не співпрацює з жодним посередником, а також не вимагає використовування послуг аґенцій для участи у програмі льотерії. Не довіряйте жодним телефонним дзвінкам, повідомленням, надісланим Вам електронною поштою чи звичайним листом від сторонніх осіб!

Уникайте осіб, які пропонують „сприяння" в реєстрації та отриманні іміґраційної візи. Візове шахрайство – це кримінальний злочин, згідно з чинним законодавством США.

Не станьте жертвою або співучасником злочину! Вас буде дискваліфіковано для участи в льотереї, якщо Ви укладете фіктивний шлюб з метою іміґрації; надасте неповну або неправдиву інформацію про свою сім'ю; надасте підроблені документи про сімейний стан, освіту тощо. Надання неправдивих свідчень під час візової співбесіди може призвести до отримання заборони на в'їзд до США назавжди, а іноді – до притягнення до кримінальної відповідальности згідно з чинним законодавством США.

Ви можете повідомити Посольство США у Києві про випадки шахрайства, надіславши листа на електронну адресу KyivFPM@state.gov або залишивши повідомлення на автовідповідачі за номером (044) 490-4525.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Цирус Ерачшав, син Ані та д-ра Пирсі Ерачшавів з Колонії, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили дідусь о. Іван і бабуся панімантка Настя Лишики.

Тарас Ерачшав, син Ані та д-ра Пирсі Ерачшавів з Колонії, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили дідусь о. Іван і бабуся панімантка Настя Лишики.

Олександер Лишик, син Анети і Марка Лишиків з Бріджвотеру, Ню-Джерзі, – новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили дідусь о.Іван і бабуся панімантка Настя Лишики.

Микола Ікер Колодій, син Люсії і Андрія Колодіїв з Гайлендс-Ренчу, Кольорадо, – новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечила бабуня Арета Колодій.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 42-го Відділу УНС.

3 днем 1-го червня 2011 року обов'язки секретаря 42-го Відділу тимчасово перебирає новий секретар

ЮРІЙ СИМЧИК

Члени відділу на Річних зборах, весною 2012 р., проведуть вибори і оберуть управу. Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Yuriy Symczyk
Ukrainian National Association
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 800 253-9862 ext. 3055 ; symczyk@unamember.com

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 7-го Відділу УНС.

3 днем 1- го червня 2011 року обов'язки секретаря 7-го Відділу перебирає новий секретар

ВІЛЛІЯМ СЛОВІК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. William J. Slovik
47 W. Blaine St.
McAdoo, PA 18237
(570) 929-2963

Союзівка календар подій 2011р.

12 - 17 червня - З'їзд сеньйорів Українського Народного Союзу.

19 червня - День Батька.

Початок літнього сезону 26 червня

26 червня – 2 липня - Перший „Табір Пташат".

26 червня – 7 липня – Тенісовий табір.

„Fourth of July weekend" –забави- повідомлення буде.

3 – 8 липня – Другий „Табір Пташат".

3 – 16 липня – Танцювальний табір.

8 липня – Повідомлення буде.

15 – 17 липня – Фестиваль української культури.

17 – 22 липня – Перший табір спадщини.

17 – 23 липня – „Discovery Camp".

22 – 24 липня – Вікенд адоптованих дітей.

23 липня, 9:30 веч. – Забава , грає оркестра"Луна".

24 – 29 липня – Другий табір спадщини.

24 – 30 липня – Перший спортовий табір.

24 липня – 6 серпня – Перший танцювальний табір.

30 липня, 9:30 веч – Забава.

31 липня – 6 серпня – Другий спортовий табір.

6 серпня, год. 3 по пол. – Виступ учнів танцювального табору.

9:30 веч. – Забава , грає оркестра „На здоров'я".

7 – 20 серпня – Другий танцювальний табір.

13 серпня, 9:30 веч. – Вибір „Міс Союзівки". Забава, грає оркестра „Світанок".

20 серпня, 3 по пол. – Виступ учнів танцювального табору.

9:30 веч. – Забава, грає оркестра

Користуйтеся електронним архівом „Свободи"

www.svoboda-news.com

Українські церкви на мапі GOOGLE

„Лис Микита" - гумористичний журнал

Альманахи УНС з 1903 року

Архів „Веселки"

Архів „Свободи" з 1893 року

Пошук в архіві

Останнє число (для передплатників)

ПЕРША
ПЕРЕДПЛАТА
РЕКЛЯМА
РЕДАКЦІЯ
ПРО СВОБОДУ
СПАДЩИНА
ЛИС МИКИТА
АЛЬМАНАХИ
ВЕСЕЛКА
АРХІВ
ПОШУК
ДОПОМОГА

"Майбутнє починається в минулому"

Понеділок, Січень 3, 2011
Число 53

Переглянути

Читайте № 1

СВОБОДА заснована у 1893 році в США. Вона є найстаршою у світі україномовною газетою що видається безперервно.

Тільки передплатники „Свободи" мають повний доступ до останніх чисел газети, до історичних альманахів УНС, та дитячого журналу „Веселка". ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

Історичні архіви „Свободи" відкриті для вільного користування завдяки спонзорам електронного архіву: кредитівка „Самопоміч" в Н.Й., наукове товариство ім. Шевченка в Н.Й., кредитівка „Самопоміч" в Чикаґо, фундація „Спадщина" 1-го щадничого федерального банку, фундація імени Івана Багряного, анонімний доброчинець, Федеральна кредитова кооператива СУМА в Йонкерсі, Н.Й.

Новини з Наукового Товариства ім. Шевченка

Українська поезія в перекладах

НЮ-ЙОРК. – 14 травня в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці відбулася презентація спеціяльного числа журналу „International Poetry Review: Twenty-Five Years of Ukrainian Poetry" – своєрідної англомовної антології, в якій відбито здобутки українського поетичного слова за час, що покриває чверть століття (1985-2010).

До публікації увійшли твори тих поетів, яких вже немає на світі: Ігоря Римарука, Назара Ґончара, Аттили Могильного, як також і тих наших сучасників, що й далі плідно працюють в царині красного письменства: Олега Лишеги, Наталки Білоцерківець, Оксани Забужко, Василя Герасим'юка, Віктора Неборака, Івана Малковича, Юрія Андруховича, Сергія Жадана, Олеся Ільченка, Василя Махна, Костя Москальця, Людмили Таран,

Орест Попович, Марко Андрейчик, Вірляна Ткач, Михайло Найдан та Василь Махно.

Під час презентації.

Марії Ревакович, Мар'яни Савки та інших.

Це число журналу „International Poetry Review" вийшло задяки фінансовій підтримці НТШ-А з Фонду ім. Івана та Елизавети Хлопецьких.

Редактором цього збірника, а заразом і одним з перекладачів є Михайло Найдан.

Крім нього, у презентації брали участь автори та перекладачі: Марко Андрейчик, В. Махно, Орест Попович та Вірляна Ткач.

Після того, як д-р М. Найдан розповів про свою працю, пов'язану з укладанням збірника, відбулася мистецька частина презентації.

Присутні вітали оплесками майстерне поетичне читання як д-ра М. Найдана, так і модератора програми В. Махна, викладача Українських програм Колюмбійського університету М. Андрейчика, відомого театрального режисера В. Ткач та президента НТШ-А д-ра О. Поповича.

Пресова група НТШ-А

Дві цікаві доповіді про Україну

НЮ-ЙОРК. – 30 квітня у приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка відбулася лекція доктора політичних наук Сергія Федуняка на тему „Цивілізаційний вибір і геополітичні конфіґурації в Европі як чинники зовнішньої політики України". Доповідач є доцентом катедри міжнародних взаємин факультету історії, політології і міжнародних взаємин Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича і перебуває в США як Фулбрайтівський стипендіят.

Звертаючись до численних глядачів, доповідач зазначив,що цивілізаційний вибір та геополітичні конфіґурації – це, властиво, внутрішній та зовнішній чинники політики України в світі. Зробивши порівняльну аналізу різних дефініцій поняття „цивілізація" та спираючись на праці відомого американського політолога Семюела Гантінґтона, д-р С. Федуняк обґрунтував своє визначення цього явища. За його словами, дуже важливо при цьому, щоб сама спільнота відчувала та заявляла про свою належність до певної цивілізації.

У світі тепер спостерігається відхід як від евро-, так і від американоцентризму, натомість внаслідок соціяльно-економічного вирівнювання має місце зростання впливу інших цивілізацій, зокрема політичної ваги Китаю, Індії, „азійських тиґрів". „Не буде дивиною, якщо через 5-10 років Китай буде посідати перше місце в світі за обсягом валового національного продукту", – відзначив д-р С. Федуняк.

Україна здавна перебуває між трьома світовими цивілізаційними центрами: східньоправославним, західньохристиянським та ісламським. „Вектор майбутнього розвитку України визначається не в безповітряному просторі, а диктується внутрішнім станом українського суспільства", – наголосив доповідач і розглянув цей зв'язок детальніше. Значний вплив на цивілізаційний вибір України роблять сусідні держави і передусім Росія з її оборонно-охоронною свідомістю, концепціями „евразійства" та „неоевразійства", спостерігається експорт ідей т. зв. „русского міра".

На цьому тлі Україна програє через невизначеність самоідентифікації. Значна частини населення ще керується старим совєтським бажанням: „працювати, як при соціялізмі, а жити, як при капіталізмі". За влучним порівнянням Збіґнєва Бжезінського, Україна з її стрибками між парляментською та президентською системою влади та безвідповідальністю еліт значною мірою нагадує розбалансовану Польщу XVIII ст.: відсутність чіткої ідентичности не дає змоги усвідомити характер загроз і сформулювати відповідні механізми безпеки. Замість зміцнення Збройних Сил має місце широко закроєна розбудова репресивних органів.

У заключній частині доповіді д-р С. Федуняк говорив про послідовні заходи Росії на дискредитацію активности України на зовнішній арені, ознаки „збайдужіння" Европи до України, розглянув причини і наслідки цього явища. Захід знайшов певні механізми взаємодії з Росією, при яких роля України знижується: активізація ради „Росія-НАТО", реґулярні зустрічі на високому рівні, візити. Президент Барак Обама досі не був в Україні і не збирається туди.

У результаті політика позабльоковости в її нинішньому форматі призводить до сприйняття України як такої собі „сірої зони", що найшвидше може стати ареною гіпотетичних міждержавних конфліктів, як це було з країнами Бенелюксу у двох минулих світових війнах. На 20-му році незалежности Україна все ще перебуває на шляху до ствердження себе як самодостатньої держави, – вважає д-р С. Федуняк.

Сергій Федуняк

Ярослава Ґеруляк
Фото: Володимир Ткаченко

7 травня доповідачем в лекційній залі Наукового товариства ім. Шевченка була маґістер історії мистецтва Ярослава Ґеруляк. Вона виступила з лекцією на тему „Священні символи України: від палеоліту до сучасности".

Перед початком лекції модератор програми Василь Махно ознайомив присутніх з творчою біографією Я. Ґеруляк, стисло охарактеризував її здобутки як мистецтвознавця, маляра і науковця, згадав про її численні мистецькі виставки в різних містах світу і вказав на мистецьку кераміку як на улюблений жанр мисткині.

Мандрівкою в минуле назвала свою розповідь Я. Ґеруляк і розгорнула на екрані численні прозірки творів ужиткового мистецтва, знайдених різними дослідниками на території України. У переважній більшості це були зображення людей, створені у період від початку епохи палеоліту і протягом наступних століть. Усі ці і багато інших подібних творів мистецтва допомагають нам відповісти на питання „хто ми є" і „звідки походимо", – наголошувала доповідачка.

Найбільшу увагу Я. Ґеруляк приділила зображенням жінок епохи трипільської культури. Найбільше зацікавлення присутніх викликали знахідки, які відносяться до Мізенської стоянки на території Чернігівщини. Серед жіночих статуеток багато таких, що виготовлялися з бивнів мамута. Вони несуть певні типологічні риси, і їх можна по-різному клясифікувати на основі подібностей та розбіжностей.

Зображення жінок часто включають елементи фавни: крила птахів, хвости риб тощо. Вражає подібність цих зображень з традиційними елементами української вишивки, – підтвердження цьому на прозірках виглядали надзвичайно переконливо. Чисто жіночим винаходом Я. Ґеруляк вважає і антропоморфні керамічні горщики.

Зацікавлена авдиторія, яку того вечора складали не тільки члени НТШ-А, але й численні гості, тепло вітала доповідачку і ставила їй багато запитань.

Пресова група НТШ-А

Микола Рябчук – про „російського Робінзона та українського П'ятницю"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 5 травня в приміщенні Товариства „Свята Софія" відбулася зустріч громади з відомим українським журналістом, публіцистом, поетом, прозаїком, перекладачем Миколою Рябчуком. Він опублікував кілька книжок та десятки статтей в українських і закордонних журналах та наукових збірниках. Поряд з літературними та культурологічними темами активно досліджує проблеми становлення національної ідентичности, формування громадянського суспільства та державонацієтворення.

В рамках своєї візити до США М. Рябчук виголосив перед присутніми доповідь на тему „Російський Робінзон та український П'ятниця: пастки постколоніялізму".

Зліва: Петро Клюк, Ірена Рудницька, Леонід Рудницький, Микола Рябчук, Ярослав Заліпський. Фото: Євген Партика

Метафорична тема, запозичена з сюжету роману Данієля Дефо „Робінзон Крузо" (1719), стосується, на думку доповідача, проблеми української ідентичности, точніше – її чіткого формулювання. Проста фабула роману криє в собі прихований зміст: питомий британець Робінзон не чинить жодного насилля над тубільцем, що називає його П'ятницею, а проте здобуває в ньому вірного слугу, відданого, товариша, позаяк сам П'ятниця добровільно визнає зверхність Робінзона.

Ця ситуація, на думку М. Рябчука, відтворює українсько-російські стосунки, у яких Україна (П'ятниця) добровільно визнає зверхність Росії (Робінзона), що висуває низку арґументів на заперечення своїх колоніяльних аспірацій.

Автор навів три головні з них: 1) брак „расової дискримінації" в Росії та СРСР; 2) високий економічний рівень життя у колишніх республіках; 3) сприятлива культурно-просвітницька роля Росії в стосунку до інших народів.

Доповідач фактологічно спростував усі з них: хоча в Росії, а згодом в СРСР, не існувало безпосередньої расової дискримінації, та все ж кожен українець (чи представник іншої національности), який прагнув зробити кар'єру, змушений був покинути свою питому ідентичність та стати „малоросом – прийняти панівну (російську) мову, традицію, релігію чи політичну доктрину. Хоча вони не були дискриміновані як індивіди, та все ж будували не свою, національну державу, а сприяли розвиткові чужої, Російської імперії.

Стосовно арґументу про економічну стабільність життя, автор нагадав про тогочасну централізацію влади в Москві, яка все ж таки завжди мала останнє слово в прийнятті економічних рішень.

Третій, найслабший арґумент з боку Росії, спрацьовує лише частково у випадку акультурації народів Сибіру, проте не має жодних підтверджень у випадку таких високо розвинутих цивілізацій, як українська, грузинська, вірменська чи балтійська.

Не дивлячись на це, продовжив М. Рябчук, серед українців міцно утвердився образ покірного П'ятниці, який незмірно вдячний російському Робінзонові за вище згадані псевдо-благодіяння. Причину такого стану речей слід шукати в історичному минулому України: раннє винищення української шляхти – національно свідомого елементу – сприяло русифікації селянства, яке приймало панівну культуру як вищу.

В Галичині ситуація складалась по-іншому: тут селянство зробило вибір на користь своєї, місцевої культури, відкинувши тим самим польську чи німецьку. Українці на Сході завжди порівнювали себе з Росією, дивлячись на себе очима „Робінзона", коли ж в Галичині „П'ятниця" відкидає цю ідентичність, і тим самим викликає ненависть з боку „Робінзона", який любить тільки покірного „П'ятницю". „Робінзон" вважає галицького „П'ятницю" божевільним, неспроможним до власної думки, а тому починає шукати винуватців такого стану речей – інших „Робінзонів" (Польща, Америка тощо).

Вихід з цієї складної ситуації М. Рябчук бачить в освіті, особливо центральних реґіонів України, які не мають остаточно зформульованої ідентичности. Одним з варіянтів виходу з кризи автор вважає проведення успішного соціяльного проєкту модернізації, який міг би врятувати Україну.

На жаль, Помаранчева революція не використала такого шансу. Сьогодні Україні потрібні харизматичні провідники, які могли б відродити довіру до суспільних інституцій та допомогти центральній Україні обрати українську ідентичність.

У ході дискусії М. Рябчук відповів на запитання присутніх. Він зокрема з'ясував основні мотиви Віктора Януковича в боротьбі за президентське крісло, а саме – влада й добре життя. Він не є індивідуальною постаттю, за ним стоїть клан – „гібрид старої номенклатури та кримінального світу", який сьогодні керує державою.

На думку доповідача, радикального покращення ситуації в Україні не слід сподіватися в найближчі 20 років, однак, не варто також сидіти безчинно: соціологічні опитування показують, що українська молодь є проевропейська і проукраїнська, тому, як завжди, залишається надія та праця.

Прес-служба
Товариства „Свята Софія"

Ратичі і Мірчуки – родини патріотів і просвітителів

Ярослав Ликтей,
Вайтсборо, Ню-Йорк

Після Другої світової війни в таборі переміщених осіб Леопольд Касерне в Байройті, Німеччина, були засновані садочок, початкова школа, гуманістична та реальна гімназії, матуральний Учительський курс (МУК) та інші курси, у яких вельми активною була родина українських просвітителів – Ратичі. Коли ми відзначаємо дати Визвольних змагань, Листопадового зриву чи проголошення самостійности України 1918 року, нам треба пам'ятати тих діячів, які готували наш народ до цих змагань.

У 1849 році в родині Ратичів, в селі Березівці Бібрського району, народився Пилип. Був самоуком, дяком, дякоучителем і вчителем. Він бачив, як селяни в корчмі пропивали тяжко зароблені гроші, тратили свій маєток, руйнували родинне життя, мали поганий вплив на молодь і через пиятику, за свої гроші, наражувались на всілякі хвороби. Наш народ ставав нещасним у чужому ярмі на своїй землі.

Отож П. Ратич вирішив викорінити цю хибу хоч в одному селі. Вчив людей думати, читати, писати, покладатися на власні сили та готуватися до визвольних змагань. Він був побожною людиною, любив Бога й Україну, свій народ, мову, культуру та передав ці цінности своїм дітям, зокрема синові Василеві.

Родина Ратичів. Справа сидять: Ганна Дмитерко-Ратич, Василь Ратич, хресна мати Ростислава Ратича Олена Степанівна-Дашкевич. Стоять: Олег, Володар, Любомир і Ростислав Ратичі. 1938 рік. Фото з архіву родини Ратичів.

Гімназійний професор Василь Ратич, четверта дитина учителя Пилипа та Марії (з Шиманських), народився 26 квітня 1988 року в селі Вербиці Бібрського повіту. Народну школу почав у рідному селі, а закінчив її в Дрищеві, куди переїхали його батьки. Одначе, батько хотів послати дітей до гімназії в Бережанах, Тернопільського повіту, і тому вирішив перебратись у село Лісники, за три кілометри від міста. Василь і його брати Павло, Степан і Володимир ходили до Бережанської гімназії пішки.

Україна була поневолена, тому родина Ратичів вчилась, бо зрозуміла, що українці мусять покладатись на власні сили, щоб її визволити. Їхній батько прищепив їм любов до України і сам включився до громадської праці. Він записався до таємного гуртка „Молода Україна", а за ним пішли його сини Василь і Павло.

На таємні сходини Василь ходив до доктора Андрія Чайковського в Руриськах та до інших людей. Книжки він читав у гуртковій бібліотеці, осідок якої часто міняв-ся, щоб уникнути викриття. Ще в гімназії вирішив стати учителем. У селі збирав охочих хлопців і вчив їх української історії, письменства, державного адміністрування, виховав освічених і активних осіб, які стали провідниками у громадському житті.

Він причинився до побудови Народного дому в Лісниках, до якого було перенесено читальню і кооперативу. Там відбувалися проби хору, оркестри, різні вистави. Василь і його брат Степан керували театральними гуртками і поставили чимало вистав.

На зразок „Молодої України" В. Ратич заснував самостійний таємний гурток „Сцена". Залучив до національно-культурної праці своїх братів, інших студентів і учителів. Разом вони піднесли рівень свідомости мешканців села напередодні Першої світової війни.

В. Ратич був спокійної вдачі, але твердого, непохитного характеру. Студіював мови та історію у Львівському університеті, де викладали Михайло Грушевський, Кирило Студинський, Олександер Колесса, Степан Рудницький. У Львів-

(Закінчення на стор. 22)

Українці Саратова пам'ятають про своє родове коріння

Олександер Двоєконко — голова Саратовського українського молодіжного клюбу в Росії, член правління реґіональної громадської організації „Український культурно-просвітницький центр „Родина". В Україні буває часто. Його мрія – зібрати молодіжний форум українців Росії.

Мама О. Двоєконка походить з села Овадне Володимир–Волинського району на Волині, а батько – росіянин, з Брянської области. Майже щороку син їздив до баби з дідом в Україну. Дід читав казки, бабуся вчила відзначати українські свята. Українську мову почав вивчати у 2008 році.

Коли побував в Луцьку та Сумах, то зрозумів, що Україна і Росія кардинально відрізняються. На той час Саратов був дуже недоглянутий, а в Луцьку, Володимирі-Волинському його вразив культурний рівень. О. Двоєконко загорівся бажанням вступити в Луцький університет, але це виявилося непросто. Корупція, звичайно...

Пізніше пробував до аспірантури в Києві, та коли дізнався про ціну за навчання, то зрозумів, що не потягне.

Усе ж залишилися знайомства, спілкування. І якщо при попередньому переписі населення він вказував себе як росіянин, то в останньому визначився як українець. Зрозуміло, якщо людина живе в Росії, їй легше бути росіянином. Хоча у 1920-ті роки мало не вся Саратовська область була україномовною. У селі Самійлівці пам'ятник Тарасові Шевченкові стоїть. Хати – мазанки. Але усвідомлювати себе українцем і мати активну громадську позицію – речі різні.

О. Двоєконко спочатку потрапив до національно-культурного центру „Світанок" на заводі, який під час війни евакуювали зі Львова. Але українська організація за суттю не була українською. На щастя, познайомився з істориком Ігорем Шульгою. Вирішили створити своє об'єднання „Родина". І люди до них пішли.

Організували курси української мови. Разом з Міжнародним інститутом культури, освіти та зв'язків із діяспорою провели літню школу україністики „Крок до України". Підтримують зв'язки з українцями з Польщі, зокрема з Підляшшя. Виїздили до Києва, до Володимир-Волинського на фестиваль української музики.

Ці поїздки для багатьох стали першим знайомством з Україною. А якщо враховувати стереотипи, навіяні російською пресою, то вони взагалі були дуже вражені, особливо росіяни.

За президентства Віктора Ющенка російське телебачення вело інформаційну війну проти України. Зараз взагалі нічого не показують.

За минулий рік українська діяспора в Росії сильно здала свої позиції. Вона й до того трималася винятково на ентузіязмі окремих діячів, а тепер, коли почали заважати діяльності провідних українських об'єднань, стало ще гірше.

Умов для українців у Росії немає. Жодної школи. В Башкирії у чотирьох школах вивчають українську мову, але факультативно. Де-не-де самі об'єднання створюють курси української мови, але це не є навчальний процес. Є два факультети в інститутах Москви та Уфи. Бібліотека одна – в Москві.

В Саратові зробили в міській бібліотеці український відділ, але вже через місяць книжки опинилися в підвалі. Офіційна Україна фактично ніяк не впливає на ситуацію навколо бібліотеки, федеральних українських об'єднань.

Українська діяспора для Росії незручна, бо підтримує національні інтереси України, які не вписуються у російську політику. А без підтримки російської влади українська діяспора нормально діяти не зможе. Новий український уряд ніби забув про діяспору. І справа навіть не у грошах. Діяспора України – це не гопак та пісні, це впливова політична сила. Зокрема, на Заході так і є. О. Двоєконко їздив на Раду директорів Світового Конґресу Українців і повернувся новою людиною, бо побачив, що не все втрачено, є ще потенціял. Але українську діяспору треба починати будувати в самій Україні.

Головне завдання української молоді у Росії сьогодні – організація першого всеросійського молодіжного форуму. Уже є підтримка Культурного центру України в Москві, Посольства України в Росії.

Ідея форуму – зібрати представників української молоді з усіх реґіонів Росії, організувати координаційну раду, допомагати з відкриттям організацій, бути посередниками між урядами обох держав і українською молоддю.

Друге завдання – заснування Пласту в Росії. О. Двоєконко мав переговори в Україні, зараз готує проєкт першого спільного рейду „Чумацьким шляхом до Ельтону", що пройде на Саратовщині. Це мандрівка до соляного озера Ельтон, куди їздили чумаки.

О. Двоєконкові — 23 роки, народився у Нововолинську на Волині.

Алла Федорина,
Суми

Утворено комітет з святкування Дня Незалежности України

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 18 квітня в приміщенні Українського освітньо-культурного центру утворено Громадський комітет з відзначення 20-ої річниці Незалежности України.

Комітет очолила екзекутива, до якої увійшли Іван Яворський (голова), Ігор Кушнір, Наталя Пазуняк, Борис Павлюк, Петро Клюк, Петро Гурський, Лариса Стеблій-Дідаш, Ігор Кушнір, Методій Борецький, Євген Луців і Надя Петрик.

До комітету ввійшли також представники українських установ, товариств, організацій і церков.

Вирішено відзначати свято 24 серпня в Українському освітньо-культурному центрі о 7-ій год. вечора.

Іван Яворський,
д-р Петро Клюк

Відзначення Дня пам'яті в Чикаґо

У катедрі св. Володимира (зліва): протоєрей Андрій Шельвах, архимандрит Панкратій і Єпископ Даниїл.

ЧИКАҐО. – Парафіяни Українського православного катедрального собору св. Рівноапостольного князя Володимира 29 травня, напередодні Дня пам'яті, вшанували пам'ять мільйонів людей, які віддали свої життя в служінні батьківщині.

Про цих згадав у молитвах та проповіді правлячий Єпископ Західньої епархії Української Православної Церкви США Даниїл. Він пригадав, що протягом кількох років служив у Збройних силах США, де мав можливість тренуватись разом з тисячами відданих молодих людей.

Пресова служба УПЦ в США

Смоленська авіокатастрофа літака Ту-154: поляки звинувачують Росію

У „Свободі" (ч. 7) було вміщено статтю „Росія має відповідати за катастрофу польського літака в Смоленську", у якій подано розкодовані розмови російських керівників військового летовища в Смоленську у день катастрофи польського літака Ту-154, у якій 10 квітня 2010 року загинули Президент Польщі Лех Качинський разом з великою делеґацією урядовців, які мали взяти участь у вшануванні пам'яті полонених польських офіцерів, розстріляних радянськими катами в Катинському лісі навесні 1940 року.

Тим часом у польських виданнях зформувалася думка, що авіокатастрофа не була трагічним випадком, викликаним безладдям на летовищі, а злочином, який назвали „Катинь-24". Публікації з цього приводу з'явилися у виданнях „Ґазета польська", „Наш дзєннік", „Факти", у численних інтернет-джерелах. Нижче вміщено висновки дослідників катастрофи, згруповані за певними її ознаками.

Фальшива навіґаційна система

Експерт систем тривимірної навіґації Марек Страсенбурґ-Клецяк і експерт систем навіґації і електронної війни Ганс Додель припускають, що приземлення літака відбувалося з застосуванням електронної системи, яку вживають на атомних електростанціях та інших важливих об'єктах для захисту від можливого нападу з повітря. Такий прилад подає зфальшовані дані про висоту лету, швидкість і відстань від злетної смуги.

Залога Ту-154 спокійно наближалася до летовища на авіопілоті і не переходила на ручне управління, вважаючи, що до летовища далеко і висота достатня. Лише в останні секунди летуни усвідомили, що може статися катастрофа, але було вже пізно. Зловмисникам було достатньо ледь зфальшувати сиґнал приладу, встановленого далеко від летовища, щоб залога отримала неправдиву інформацію. *(„Ґазета польська")*

Загадки „чорної скриньки"

Контролери руху варшавського летовища „Окенцє" вивчили записи так званих „чорних скриньок" Ту-154 і дійшли висновку, що смоленські контролери запевняли залогу про правильний курс машини, хоча літак відхилявся, починаючи з висоти лету 4,000 метрів. Літак прямував на дерева, а „земля" запевняла, що курс правильний.

Тривалість сиґналів дальньої і ближньої привідних радіостанцій летовища свідчить, що літак пройшов над ними на небезпечно малій висоті. Швидкість літака теж була неприпустимо малою, тому що залога отримала зфальшовану інформацію про відстань до летовища.

Запис „чорних скриньок", розкодований у Москві, триває 38 хвилин, тоді як така скринька дозволяє записати лише 30 хвилин розмови.

Капітан польського літака Як-40 Артур Вошталь, який першим прибув до Смоленська, під присягою засвідчив у прокуратурі, що чув команду з землі до Ту-154: „Спускайтеся на 50 метрів", але на плівці такої команди немає.

У запису „чорної скриньки" штурман Ту-154 Артур Зентек одночасно вимовляє дві службові команди, що практично неможливо зробити.

Коли капітан Ту-154 Аркадіюш Протасюк усвідомив небезпеку, то сказав: „Відходимо", тобто „Йдемо на друге коло". Росіяни наполягають, що він сказав: „Підходимо". Але літак вже давно „підходив" до летовища і такий вислів капітана був би недоречним.

Залога отримала неправильні дані про барометричний тиск, згідно з якими неправильно встановила радіовисотомір. З вірою в правильність інформації летуни зберігали спокій аж до трагічного зіткнення літака з землею. *(www.niezalezna.pl)*

Імла не була природною

Польська прокуратура вивчає можливість утворення штучної імли (туману) над летовищем в Смоленську. Незадовго перед катастрофою над летовищем пройшов військовий літак Іл-76, який нібито мав привезти з Москви авта для делеґації. Літак не приземлився і повернувся до Москви. Він міг розпилити хемічну субстанцію, яка викликає згущення вологи. Москва заявила, що погода того дня була типовою для Смоленська. Водночас немає відповіді, чи типовою була така екстремальність погоди, чи досліджено землю щодо виявлення хемічних сполук, а також якими методами і хто проводив дослідження щодо погоди.

Редактор польського телебачення TVN-24, який вів репортаж з цвинтаря в Катині (15-20 кілометрів від летовища) здивувався, почувши про імлу, якої не було над цвинтарем. *(„Ґазета польська")*

Можливість вибуху

Заступник голови польської парляментської комісії з розстеження катастрофи Антоні Мацеревич заявив, що росіяни знищили уламки літака, щоб приховати факт його вибуху у повітрі. Якби не було вибуху, літак розвалився б на кілька великих частин, як буває завжди в таких випадках. Професор фізики Мирослав Дашевський зробив заяву в прокуратурі, що дюралюміній і ребра жорсткости літака роблять неможливим його руйнування на дрібні частини.

Уцілілі хвостові частини росіяни перетягнули ближче до носової частини, тому що вони лежали далеко і були обернуті в напрямі, протилежному летові. Польські експерти не мали можливости обстежити рештки літака. Насторожує й те, що літак в грудні 2009 року ремонтували в Росії, перед летом до Смоленська його теж обслуговували росіяни. Сиґнал до вибуху міг бути електронним. *(„Ґазета польська")*

Чи всі загинули?

Польські експерти стверджують, що в подібних авіокатастрофах не гинули усі пасажири. Літак вже не мав швидкости, був на малій висоті, після зіткнення з землею продовжував сунутися вздовж мокрого поля. У цей час було зафіксовано 19 дзвінків з мобільних телефонів в літаку (телефонував кожен п'ятий пасажир). Очевидно, що вони могли дзвонити лише після катастрофи, а не перед приземленням, коли усі зосереджуються на закінченні лету.

І тут постає проблема відеофільму Андрія Мендерея, знятого ним на місці падіння літака мобільним телефоном. У фільмі видно постаті, які могли бути уцілілими пасажирами. Між уламками літака рухаються невідомі люди в чорному. Ці люди зауважили А. Мендерея і почали кричати до нього. А. Мендерей втікав, не припиняючи фільмування. Позаду почулися чотири постріли. У фільмі чутно вигуки російською і польською мовами.

Пізніше до Польщі було передано рештки „неідентифікованих" жертв катастрофи. Експерти вважають, що саме ці люди уціліли і були застрелені спеціяльною командою росіян, яка прибула на місце гелікоптером. Прибулі мали зброю з глушниками, а голосні постріли походили з зброї охоронців президента, які намагалися боронитися. Коли їх застрелили, то тіла спалили, щоб не можна було виявити сліди смертельних поранень. Загалом „не розпізнано" 21 пасажира.

При ідентифікації жертв Росія не дотримувалася міжнародних приписів, які мають дев'ять обов'язкових пунктів, на котрі слід відповісти стосовно кожної жертви.

Також уряд Росії проводив розстеження, спираючись на Чикаґську конвенцію про розслідування авіокатастроф, яка стосується цивільної авіяції, тоді як в Смоленську розбився військовий літак з військовою залогою.

Не було й спроби утворити Міжнародну слідчу комісію. Фактично, слідство провадили ті самі особи, які були причетні до катастрофи. *(www.wprost.pl)*

Дезінформація

Звичним інструментом спецслужб Росії є дезінформація. В даному випадку з неймовірною швидкістю з Москви було передано вістку, що катастрофа сталася з вини недосвідченої польської залоги в умовах негоди. Слідом з'явилися додатки, що летуни недосконало володіли російською мовою, а в кабіні перебувала стороння особа – генерал-лейтенант Анджей Бласік, який сів до управління замість другого пілота. Було сказано про нібито чотири невдалих спроби приземлення. Усі ці вигадки спростовані матеріялами лету: другий пілот давав відповідні команди з свого місця до останньої хвилини лету, летуни говорили російською мовою, спроба приземлення була першою і єдиною. *(www.niezalezna.pl)*

Таємничі смерті

У Польщі розслідування катастрофи розпочали досвідчені експерти, але багатьох з них спіткала фатальна доля. За три дні перед оприлюдненням своїх висновків щодо катастрофи загинув за таємничих обставин Евгеніюш Врубель з Сілезької Політехніки.

18 квітня 2010 року в автоката-

(Закінчення на стор. 23)

Новини з Національного університету „Острозька академія“

Канадський мільйонер відвідав академію

ОСТРОГ, Рівненська область. – 18 травня гостем Національного університету „Острозька академія“ був, уже не вперше, палкий патріот України, громадянин Канади, благодійник Ераст Гуцуляк. Вже втретє він зробив чималий внесок у будівництво гуманітарного корпусу академії, який буде найвищою спорудою в Острозі й слугуватиме не тільки для навчальної та науково-дослідної діяльности, а й стане архітектурною окрасою міста.

На даху обладнають оглядовий майданчик, з якого можна буде побачити панораму міста і навколишні населені пункти. Корпус ім. Ярміли та Е. Гуцуляків названо на честь благодійника та його дружини, без яких це будівництво залишилося б невтіленим задумом.

Окрім академії, Е. Гуцуляк також фінансує Рівненську гімназію ч. 1, в якій свого часу промайнули його шкільні роки.

Під час зустрічі з студентами Е. Гуцуляк розповів історію свого життя, було обговорено його книгу споминів „Моя дерев'яна валізка“. Дехто з студентів отримав її в подарунок з пам'ятним підписом благодійника.

На завершення ректор академії Ігор Пасічник вручив Е. Гуцулякові золоту медалю князя Василя-Костянтина Острозького за значний внесок у розвиток національної освіти, культури і духовности.

Ліна Тимощук

Ераст Гуцуляк і ректор Острозької академії Ігор Пасічник серед студентів академії. Фото: Катерина Царицина

Дослідження спадщини Яна Лятоша

У Національному університеті „Острозька академія“ розпочали дослідження призабутої творчої спадщини Яна Лятоша (1539-1608), відомого польського астролога, математика, філософа, особистого лікаря князя Василя-Костянтина Острозького.

Проректор академії Петро Кралюк, котрий керує дослідженням спадщини польського вченого, розповів, що Я. Лятош передбачив військовий успіх Персії проти Османської імперії на початку XVII ст., перемогу Римської імперії над Османською імперією, внаслідок чого остання близько 1700 року мала втратити Австрію і частину Угорщини, що, зрештою, у подальшому часі сталося.

Я. Лятош тривалий час був деканом медичного факультету Краківського університету. Саме тоді він висловив відкритий протест у зв'язку з введенням нового календаря папи Григорія XIII, через конфлікт змушений був покинути Краків й останні 10 років свого життя провів у Острозі, де в Острозькій академії викладав медицину і астрономію. Помер у 1608 році в Острозі. До середини XX ст. зберігалася його могила, але у 1960-их роках радянська влада знесла цвинтар з лиця землі.

Євген Цимбалюк

Вечір української пісні в діяспорі

24 травня Інститут дослідження української діяспори та факультет міжнародних відносин організували вечір „Українська пісня і діяспора“ з нагоди „Року української пісні в Острозькій академії“.

Студентам випала нагода послухати рідкісні записи пісень на грамплатівках, які датуються від 1950-их років до сьогодення, а також рідкісні фонограми.

Науковий співробітник Наталія Конопка виголосила лекцію про відомих виконавців, що еміґрували за різних обставин до Европи і Америки, зокрема про Квітку Цісик, Українську капелю бандуристів ім. Тараса Шевченка, рімінський ансамбль „Бурлака“.

Анна Вакуленко

Перший в Україні „Зелений табір“

За українсько-канадською обмінною програмою „Канада. Світ. Молодь“, що традиційно діє в Острозькій академії, в грудні 2010 року започатковано проєкт „Зелений табір“ на базі університету.

Перетворення академії на „Зелений табір“ проводитиметься за високими стандартами та з перспективою довготривалости. Йдеться про збереження біологічного розмаїття та екосистем, чистоту територій, охорону та відновлення природних ресурсів, підвищення рівня екологічної свідомости суспільства.

Для досягнення цього результату проводяться щотижневі дискусійні клюби, тематичні вечірки. Академія має стати взірцем та реґіональним центром зеленого будівництва, переосмислення екологічної культури та вирішення проблем довкілля на льокальному, національному і, зрештою, на ґльобальному рівнях.

За фінансового сприяння Канади плянується озеленити територію університету, поміркованно використовувати воду та електроенергію.

Міська рада Острога безкоштовно забезпечила університет контейнерами для збирання паперу, пластику та скла.

Налагоджені контакти з переробними підприємствами Рівного. За виручені фонди від збирання та переробки сміття буде надано допомогу місцевим сиротинцям.

Ліна Тимощук

Студентка перемогла в міжнародному конкурсі

Оксана Пухонська

Студентка Оксана Пухонська стала переможницею фінального етапу I Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка. У фінальному етапі змагань взяли участь 254 студенти вищих навчальних закладів України, які готували доповідь про канонічність української літератури та літератури загалом.

В п'ятірку найкращих увійшла й О. Пухонська. Вона вже була переможницею конкурсу „Витоки“, що проводиться за підтримки мецената Ореста Цапа, професора Манітобського університету з Канади з метою пошуку творчої молоді, міжнародного конкурсу „Гронослов“ та конкурсу читців-декляматорів „Таланти твої, Україно!“

Анна Козаченко

Визнано вчителя року

11-12 травня в університеті відбувся VI Всеукраїнський фестиваль-конкурс „Учитель року з предметів духовно-морального спрямування“, присвячений 450-річчю Пересопницького Євангелія та 430-ій річниці Острозької Біблії. На фестиваль приїхали 65 осіб.

За результатами змагань представниця Кривого Рогу Олена Родікова посіла третє місце, а Йосип Шарко із Кузнецовська отримав нагороду другого ступеня. Перемогу у конкурсі здобула Ганна Самолюк з Тернополя.

Усіх учасників було нагороджено грамотами та духовними книгами. Проте найбільшим скарбом став досвід, який вчителі отримали на фестивалі.

Катерина Огулєва

Декан факультету міжнародних відносин Алла Атаманенко (праворуч) і Наталія Конопка на вечорі української пісні.

Книга „Прогностікон“ (Краків,1594 рік), у якій вміщено твори Яна Лятоша.

На фестивалі (справа): декан гуманітарного факультету Василь Жуковський, перший проректор академії Петро Кралюк та Єпископ Вінницький і Брацлавський Онуфрій (Хаврук). Фото: Ольга Белявцева

УКРАЇНА І СВІТ

Книгу Н. Наймарка „Геноциди Сталіна" видано українською мовою

КИЇВ. – Один з найавторитетніших сучасних істориків, що досліджують історію XX ст., професор Стенфордського університету (США) Норман М. Наймарк відвідав Україну 10-12 травня на запрошення Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА).

Видавничий Дім „Києво-Могилянська академія" отримав ексклюзивне право на переклад та видання нової праці проф. Н. М. Наймарка „Геноциди Сталіна" українською мовою. Книга вже вийшла друком, і автор сам представив її українським читачам.

Професор Норман М. Неймарк підписує примірники свого дослідження „Геноциди Сталіна" під час презентації українського видання.

Президент НаУКМА Сергій Квіт зазначив на прес-конференції 10 травня, що книжка була перекладена Василем Старком українською мовою „в рекордно короткий час". Разом з С. Квітом та Н. М. Наймарком у прес-конференції взяли участь доктор історичних наук Станіслав Кульчицький (Інститут історії України Національної Академії Наук України), та науковий редактор українського перекладу книги доктор історичних наук Юрій Шаповал.

У свою чергу, Н. М. Наймарк зазначив: „Коли я опрацював ці матеріяли, то для мене стало очевидним, що йдеться не про що інше, як про геноцид ". За його словами, в книзі подаються докази, що „злочини Сталіна, починаючи від початку 1930-их років і аж до часів Другої світової війни, є геноцидом".

У книзі проф. Н. М. Наймарк розглядає формування Сталіна як народовбивцю, спираючись на його біографію, відтворює найбільш відомі та трагічні епізоди знищення народу – так званих „куркулів", Голодомор в Україні 1932-1933 років, національні чистки та Великий терор 1937-1938 років, також висвітлює ці події у порівнянні з іншими прикладами геноцидів. Автор порівнює сталінські злочини зі злочинами Адольфа Гітлера.

Виступ д-ра Станіслава Кульчицького під час презентації українського видання „Геноциди Сталіна" професора Нормана М. Неймарка в Києво-Могилянській академії.

Проф. Н. М. Наймарк в передмові до українського видання зазначив, що „ключова роля Сталіна в геноцидній політиці 1930-их років та його антагоністичне – можна сказати, українофобське – ставлення до політики, історії й культури України та її народу, а надто українських селян – це невід'ємна частина історії геноциду в Радянському Союзі".

На прес-конференції вчений зазначив, що дійшов висновку, що „Сталін переслідував українських селян, щоб унеможливити досягнення незалежности, щоб позбавити їх національности, позбавити їх змоги в якийсь спосіб чинити опір совєтизації".

Д-р С. Кульчицький підкреслив, що книга „Геноциди Сталіна" заслуговує „підвищеної уваги з боку не тільки української, але й російської громадськости". За його словами, ця книга „корисна для нас передусім тим, що вона розглядає в ґльобальному розумінні поняття геноциду".

Прес-центр
Києво Могилянської Фундації

ТОЧКА ЗОРУ

Про ролю співачки Оксани Грицай у смерті української мови

КИЇВ. – Минулого тижня у „Високому замку" вийшла велика стаття „Чому Оксані Грицай" (Міці Ньютон) мову відняло?". „Як так сталося, досліджує часопис, що народжена в Бурштині на Івано-Франківщині Оксана Грицай, перетворившись на Міку Ньютон, у своїй творчості не знаходить місця для пісень рідною мовою.

Виявляється, у процесі перерождення О. Грицай в М. Ньютон з неї „вибивали не тільки українську мову, а й український акцент", бо тут кожен горобець мріє цвірінчати на російському ринку, а нам їздять по вухах просто так, за компанію. За версією часопису, первах українську мову з О. Грицай витравлював продюсер Юрій Фальоса. У розмові з газетою, він сказав, що йому подобаються пісні „на різних мовах", але так і не пояснив, чому ця любов не поширюється на українську. Скажіть спасибі за те, що в усіх своїх інтерв'ю вона каже, що з України.

Ну, спасибі... Із слів Ю. Фальоси ясно, що бурштинська дитина потрапила до пазурів тих осіб, які переконані, що успішним виконавцем можна стати, лише співаючи „по-руски". Багато хто довів, що це не так, але більшість цих прикладів бачити не хоче. Мріє про російський ринок, та і в Україні, ніде правди діти, російськомовний ринок більший за україномовний. Крім того, російськомовні та виховані на російській культурній традиції ключові гравці шов-бізнесу взагалі явно упереджено ставляться до української мови. Їм бракує елементарної поваги до України та до її мови.

Відтак, у молоді, в тому числі і з західньої України, нема вибору. Як-то кажуть в Росії, „з вовками жити, по-вовчому вити". Очевидно, що не виконавці в таких випадках визначають мову свого репертуару, і не кожний з них має достатню силу волі, щоб відстояти перед всесильним продюсером своє право співати в тому числі й українською.

Але з Мікою вийшло все інакше. Вона, як розповідає „Високий замок", практично перестала й говорити українською мовою. А це вже питання її власного вибору і власної відповідальности.

У донищенні української мови головну загрозу становлять не Росія, не Віктор Янукович з Партією Реґіонів, не етнічні росіяни, яких партія привчила до ролі „старшого брата", несумісної з тим, аби вчити мови молодших абориґенів, а тим більше спілкуватися ними. Не російськомовні українці, які свою російськомовність отримали у спадщину від батьків та дідів. Останніх ще якось можна зрозуміти, бо жили вони в ті часи, коли україномовність обстоювати було небезпечно, а життя без російської мови було таким же неможливим, як на Марсі.

Головну загрозу українській мові несемо сьогодні ми, україномовні або двомовні українці. Жодні закони не страшні були б для нашої мови, як би нею принципово говорили ті, хто може. Якби ми були меншими конформістами. Якби ми менше перескакували з української мови на російську при першому, навіть найменшому поштовху з оточуючого нас середовища. Якби ми не замикалися зі своєю українською винятково у родині, або в невеликих соціяльних ґетто, а несли її на вулиці, в бюра та на дискотеки, в крамниці та ресторани. Ото була б сила, а яка б тоді була різниця, скільки мов державних?

Олег Медведєв,
(„Українська правда")

Міжнародна конференція в Успенському братстві

ЛЬВІВ. – 26 травня з нагоди відзначення 425-ліття становлення Львівського Успенського братства як ставропіґії Константинопольського патріярхату в стінах Львівської православної богословської академії з благословення Митрополита Львівського і Сокальського Димитрія (Рудюка) відбулась III міжнародна наукова конференція „Львівське Ставропігійне Успенське Братство в духовній культурі", яку організували Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України і академія.

Розпочалась конференція з молебня в храмі св. Іоана Золотоустого, який звершив інспектор академії митрофорний протоєрей Василь Ховзун у співслужінні намісника Свято-Іоано-Золотоустівського чоловічого монастиря ієромонаха Юліяна (Гатали). Після молебня о. В. Ховзун звернувся до присутніх привітанням від ректора та академії.

На початку конференції Митрополит Димитрій (Рудюк) наголосив важливість обраної теми, адже релігійна ситуація у XVI-XVII ст. у багатьох аспектах нагадує сьогодення. До присутніх також звернувся проф. Володимир Александрович, який висловив вдячність ректорові Ярославові Ощудлякові за допомогу в організації конференції, а особливо у виданні збірника матеріялів. Він подарував Митрополитові та бібліотеці академії свою нову розвідку „Покров Богородиці. Українська середньовічна іконографія".

Конференцію продовжили доповіді учасників, дискусії та обговорення. Доповідачами були історики, культурологи, архітектори-реставратори, мистецтвознавці, фахівці у сфері церковного та світського права, історії духовної музики, працівники музеїв, наукових бібліотек.

В окремому числі часопису „Апологет" опублікували свої розвідки Галина Гнатищак, Андрій-Аскольд Климчук, Вікторія Любащенко, Беата Лоренс з Польщі, Володимир Александрович, Мар'яна Пелех, Богдан Лазорак, Олена Бакович, Іван Паславський, Наталя Булик, Ольга Горда-Цибік, Володимир Галик, Олеся Семчишин-Гузнер, Марія Цимбаліста, Оксана Ясіновська, Ярослава Стапчак та Дарія Семенюк, Вітольд Бобрик з Польщі, Олександер Савчук, Світлана Василевська.

Андрій-Аскольд Климчук

Виставка до 85-річчя мистця Степана Лаутара

СИМФЕРОПІЛЬ. – Художня виставка з презентацією альбому „Степан Лаутар: світ натхнення і любови” відкрилася 24 травня в художньому музеї. В експозиції, присвяченій 85-річчю з дня народження художника, виставлені 43 картини з вміщених у виданні 45 фоторепродукцій, які зберігаються в родині його дочки – Заслуженої артистки України, солістки Кримської філармонії Наталі Безкоровайної.

Вона написала розповідь про свого батька, його становлення як мистця, в якому була присутня в ролі портретованої моделі, супроводжувала на натурних етюдах і співала в дитинстві дуетом з ним його улюблені українські народні пісні. Одна з них – „Ой, не світи, місяченьку” прозвучала в її виконанні на презентації, а також романси „В крові палає вогонь бажання” Михайла Глінки та „Затремтіли струни” Василя Безкоровайного.

Художній альбом укладений музикантом, Заслуженим працівником культури України Богданом Безкоровайним і виданий при підтримці Симферопільського науково-творчого товариства ім. композитора В. Безкоровайного.

На презентації виступив Народний художник України Валентин Бернацький, який очолював експертну раду Симферопільської художньо-виробничої майстерні, де після закінчення Кримського художнього училища ім. Миколи Самокіша багато років працював С. Лаутар.

С. Лаутар народився 10 лютого 1926 року в селі Межирічка Голованівського району Кіровоградської области. У 1941 році закінчив вісім кляс середньої школи, у 1944-1951 роках служив в радянській армії. В 1952 році вступив в Одеське художнє училище, а в 1955 році продовжив навчання в Кримському художньому училищі ім. М. Самокіша. Провчившись сім місяців, С. Лаутар тяжко захворів. Після ампутації правої нижньої кінцівки ноги і третьої частини гомілки став інвалідом.

У 1956 році він одружився з Оленою Попко, а в 1958 році в них народилася донька Наталя. Працював в художньо-виробничій майстерні. За роки мистецької діяльности С. Лаутар створив сотні картин.

Разом з художником Павлом Клевцовим він часто виїжджав автом „Запорожець” малювати з натури Кримські гори. Створені ними пейзажі та натюрморти побували на багатьох обласних художніх виставках. 23 березня 1986 року після тривалої хвороби на 60-му році життя його серце перестало битися.

Вперше після його смерти картини були в 2004 році на виставці в Будинку вчителя в Києві, а в 2009 році –в Кримському республіканському культурно-просвітницькому товаристві „Кримчахлар” у Симферополі.

Його онука О. Безкоровайна активно популяризує українські народні пісні в Україні та за кордоном, а зять Б. Безкоровайний – відомий в Україні музикант-контрабасист і дослідник музичного мистецтва.

На відкритті виставки у виконанні хору Кримського університету культури, мистецтв і туризму під керівництвом Заслуженого працівника культури України Катерини Альохіної прозвучали пісні В. Безкоровайного. Заступник міністра культури Автономної Республіки Крим Аріна Новосельська вручила організаторам виставки – подружжю Б. і Н. Безкоровайним, а також реставраторові художнього музею Ганні Петровій почесні грамоти за значний вклад у розвиток культури Криму.

Валентина Настіна

Степан Лаутар. „Волошки на вікні“.

Степан Лаутар. „Робітниця“.

Степан Лаутар. „Автопортрет“.

Степан Лаутар. „Квіти“.

Наталя Безкоровайна-Лаутар з чоловіком Богданом та дочкою Оленою після концерту в Кримській філармонії. Фото: Віктор Качула

На відкритті виставки Степана Лаутара співає хор Кримського університету культури, мистецтв і туризму (дириґент – Катерина Альохіна). Фото: Шевкет Халілов

І. Яцканин: „Майбутнє української літератури Словаччини залежить від України“

Український письменик зі Словччини Іван Яцканин добре відомий на Закарпатті. Голова Спілки українських письменників Словаччини часто приїжджає до Ужгороду. І щоразу з повними руками. Нещодавно презентував тут свою антологію словацької короткої прози „Таїна“(див. „Свободу“ ч. 12 з 25 березня), яка вийшла українською мовою в його перекладі, а 15 квітня в Ужгородській обласній бібліотеці представляв новий роман „Гніздо“ свого колеґи з Братислави Василя Дацея. На прохання редакції, наш автор з Ужгороду Олександер Гаврош мав розмову з І. Яцканином, текст якої вміщуємо нижче.

– Пане Іване, для читачів „Свободи“ буде цікаво довідатися, що зформувало Вас як українського письменика поза Україною і українську людину.

– Можливо, я був би іншим, якби не було мого рідного українського села Ряшова неподалік Бардієва у Східній Словаччині. У той час, коли я ріс, воно ще мало своє обличчя. Його творили гарні, порядні, роботящі люди, такі собі сільські філософи, чудові оповідачі з своєрідним гумором, трохи важкуватим, але й життя не було легким.

У часи мого дитинства село Ряшів жило компактно. Ця його певна законсервованість мала свої позитивні сторони. Мої діди й бабусі пам'ятали давнє життя і любили розповідати про нього дітям. Мені запам'ятався їхній життєвий досвід. А ще не можу забути чарівний спів моєї мами.

З дідом я пас корови, пізніше – з братом Андрієм. Це був час, коли ми у торбу брали більше книжок, ніж хліба. А далі – хліборобські праці, зокрема косіння. Це була направду чудова пора, коли ми троє – тато, брат Андрій і я косили луки. Біля нас зупинялися люди, заводили розмову про щось цікаве, прощаючись, бажали нам, аби легко косилося. А ще я любив орати. На оранку ми здебільш виходили з мамою – від ранку до вечора. День розсипався, як лемешем добре відрізана скиба. Ці всі відчуття досі живуть у мені.

– Як же почалося Ваше життя в літературі?

– Дитинство – це час, коли вас охоплює безмежна радість пізнання. Було таке, що, читаючи книжку на рідній ниві, я її сюжет вмонтовував у своїй уяві у ряшівську місцевість.

Моїм першим дотиком до літератури були народні казки. Пізніше прийшли твори для дітей: „Малий Мирон“, „Коли ще звірі говорили“ Івана Франка, „Ялинка“ Михайла Коцюбинського, оповідання Степана Васильченка, „Тарасові шляхи“ Оксани Іваненко, „Шхуна Колюмб“ Миколи Трублаїні, „Робінзон Крузо“ Даніела Дефо, твори Жюля Верна, Марка Твейна, Джека Лондона.

Потім налагодив зв'язок з українськими періодичними виданнями у Пряшеві. Мій перший допис у газеті „Нове життя“ вийшов, коли я був учнем четвертої кляси. А серйозні літературні твори прийшли у 1970-их роках.

– Зізнайтеся щиро, чи відчували Ви колись будь-які сумніви щодо своєї української ідентичности, які характерні нині для Пряшівщини?

– Ні, моє українство було природним, органічним. Мабуть, тому й пізніше не зазнало ніяких трансформувань. На мою думку, все починається з сім'ї. Школа може зформувати, але може і деформувати… Скажу ще таке: місто я сприйняв зі страхом. Потім ми звикли один до одного. Можливо й тому, що у місті все-таки більше книжок, ніж їх було в рідному селі.

– Як відбувалося ваше письменницьке зростання?

– Я багато читав, чимало прочитав. Але коли почав писати, то намагався бути самим собою. Не хотів впадати під чийсь вплив. Наприклад, дуже захоплювався творами Віліяма Фолкнера, але знав, що ніколи не буду писати так, як цей американський письменник. Мій творчий шлях визначали природа та люди довкола мене. У горах погляд не розбігається далеко-далеко, його зупиняє наступна гора. Цей момент відчувається і в літературних творах.

– А чому ваші твори такі сумні? Навіть назви книжок говорять про це: „Дерев'яний смуток“, „У всьому винні чоловіки“, „Як збиті пси“, „Добрим я вже був“, „Шрами і тіні“…

– А скільки того щастя у людини? Жменька. Один мій персонаж у новелі „Такий простий день…“ сам себе питає, де блукає радість і чому вона не приходить в непрошені дні. У житті більше суму, як радости.

– А як реаґували на ваше писання батьки?

– Мої батьки були хліборобами. У них – свій світ, свої проблеми. Їм, звичайно, було приємно, коли односельчани їм казали: „А ми по радіо чули вашого Івана…“. Бо я довгий час працював редактором Української студії Чехословацького радіо в Пряшеві, редактором районної газети в місті Бардіїв.

– Ви чимало перекладали зі словацької на українську мову та навпаки. Чим, на Вашу думку, українська література відрізняється від словацької?

– Мені здається, що українська література довго „вариться“ у власному соку. У словацької літератури більші намагання заговорити зі світом. Пропаґування словацької літератури за кордоном відбувається на державному рівні. У Братиславі існує Літературний інформаційний центр, який займається цією справою. Про це я вже неодноразово говорив і в Україні, але ніхто не бачить цього досвіду. Така маленька держава, як Словаччина, дбає про свій культурний, літературний імідж у світі. І все це проходить цивілізовано, відкрито. А Україна, на жаль, покищо мовчить.

– А як загалом нині почуваються українці Словаччини?

– Усе йде якось за інерцією. Ніяких позитивних зрушень нема. Більше того, запанував якийсь дивний скептицизм. У нас не має відчуття, що за нами стоїть велика держава – Україна. В Україні нема чітко виробленої концепції підтримки українців закордоння. Все якесь принагідне, випадкове.

– Ви очолюєте Спілку українських письменників Словаччини, до якої входить близько 30 літераторів…

– Найбільше мене тривожить її майбутнє. Йдеться про появу нових авторів, „свіжої крови“ у нашій літературі. Це питання складне. Воно має ширший вимір. У першу чергу, воно торкається і стану українських шкіл у Словаччині, яких, на жаль, залишилося небагато.

Майбутнє української літератури у Словаччині залежить від самої України. Коли б вона була в Евросоюзі, то й майбутнє українського письменства та й взагалі рівень українства на теренах Словаччини був би інакший, набагато перспективнішим.

Сучасна українська влада тільки вдає, що хоче до Европи. Вона повинна зрозуміти, що ніхто її туди за рукав тягнути не буде. І якщо ця ситуація триватиме, то для України залишиться тільки роля „геокультурного автсайдера“.

– То що потрібно зробити Україні, аби українські автори Словаччини почувалися щасливими?

– Для українського письменника Словаччини щастям може бути поява його нової книжки, бо не так вже й легко знайти гроші на видання. Він буде щасливим і тоді, коли його твір прочитає якомога більше читачів. Україна повинна зробити все для того, щоб твори закордонних українських письменників знали й на Великій Україні. Адже ця література є складовою частиною українського літературного процесу. Однак, у сучасній політичній ситуації, яка склалася в Україні, навряд чи можна на таке сподіватися.

– Хто, на Вашу думку, з українських письменників Словаччини мав би увійти до канону української літератури?

– Принаймні троє: поет і перекладач Іван Мацинський (1922-1987), прозаїк Єва Бісс (1920-2005), поет Степан Гостиняк. Чому саме вони? Бо це автори, які міняли картину, уяву про українську літературу в Словаччині. Застосовували такі художні засоби, яких в Україні у той час годі було й сподіватись.

Єва Бісс – найвиразніший представник психологічної прози в українській літературі Словаччини. Це проза европейського маштабу. Пропоную всім прочитати її книжку, яка нарешті вперше вийшла в Україні у видавництві „Факт“ – „Втеча від мінотавра“.

– Чому ж в Україні їхню творчість не вивчають навіть українські студенти-філо-

(Закінчення на стор. 25)

Виставка „Щоб наша козацькая слава не пропала“

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 13 травня у виставковій залі Державного історико-архітектурного заповідника відкрито виставку живопису „Щоб наша козацькая слава не пропала“, на якій представлено картини різних авторів з колекцій Мирона Постолана, Зеновія Наконечного (автор – його батько Андрій Наконечний), 30 поштівок (з колекції З. Наконечного) та 12 робіт з різьби по дереву Михайла Завійського.

Відкриваючи виставку, заступник директора заповідника Богдан Тихий зазначив: „В українському малярстві на зламі XIX-XX ст. виник художній напрям – національний. Тогочасних художників приваблювали боротьба українського народу з поневолювачами, історія козаччини, видатних постатей – гетьманів, отаманів, воїнів“.

Завзятим колекціонером творів живопису на козацьку тему став співак-бандурист (учень видатного бандуриста, співака і дириґента Ярослава Бабуняка) М. Постолан, котрий переїхав на Бережанщину, в село Жуків, з далекої Великобританії. Окрім живописних полотен, М. Постолан зібрав чималу колекцію поштівок та світлин кобзарів, лірників, адже й сам був учасником відомого хору „Ґомін“, грав на бандурі з хором „Булава“.

Про твори козацької тематики та зібрані поштівки художника А. Наконечного розповів його син З. Наконечний з Тернополя, про різьблених дерев'яних козаків – їх автор М. Завійський з Бережан.

Окрасою свята став виступ Заслуженого артиста України, відомого бандуриста Дмитра Губ'яка – щирого друга колекціонера М. Постолана, котрий подарував присутнім козацькі думи з їх особливою експресією.

Тетяна Будар

Мирон та Оксана Постолани з бандуристом Дмитром Губ'яком. Фото: Тетяна Будар

Ратичі і Мірчуки...

(Закінчення зі стор. 12)

ському університеті В. Ратич був членом Студентського союзу, працював у просвітньо-організаційній секції, але не забував про працю на селі.

У 1915 році В. Ратич вступив до Українських Січових Стрільців. Листопадовий зрив застав його у Вижниці. До рядів визвольної Української Галицької Армії (УГА) зголосилось декілька українських інтеліґентних дівчат, а між ними – Гандзя Дмитерко. В. Ратич запізнався з нею під час зупинки УГА в Бережанах. Повінчались вони в селі Лісники в 1918 році.

Г. Дмитерко народилась 9 лютого 1893 року в селі Підберізці на Львівщині. На 10-му році життя втратила батька. Мати доклала всіх зусиль, щоб дочка закінчила місцеву сільську школу та учительську семінарію у Львові. Зовсім юною включилась у громадське життя. Записалась до таємного гуртка „Молода Україна", товариства ім. Петра Могили та колективу „Сокіл-Батько".

У таємному Пласті вона вишколювалась по-військовому. Життя у Пласті було небезпечне, але вона вибрала цей шлях і тут загартувалась до майбутніх боїв. Іван Чмола, випускник бережанської гімназії, організатор Пласту й УСС, писав, що Пласт є зародком рідного українського війська, тому Г. Дмитерко в Пласті вчилась таборувати і стріляти. Члени Пласту дотримувались скавтської ідеології, але вони вивчали вибуховий матеріял, довідувались про партизанку, читали книжки та захоплювались героїчними подвигами українського війська.

Кружляли чутки про війну, Кирило Трильовський створив товариство „Січові Стрільці", і там у березні 1913 року почалась військово-вишкільна праця. Спочатку жінок туди не приймали, бо це мав бути вишкіл старшин, лише Олена Степанів була прийнята та стала обозною. Коли Роман Дашкевич організував „Січові Стрільці-2", О. Степанів очолила окрему чоту з 33 членкинями, в якій була і Г. Дмитерко. У цій чоті пройшла військовий вишкіл, склала присягу, одержала стрілецькі відзнаки та стала членом українського війська.

Коли чоту 33-ох було розформовано, а жінок прилучено до різних формувань, Г. Дмитерко була переведена до коша УСС, з травня по вересень брала участь у бойових операціях. У 1917 році під командуванням генерала Василя Вишиваного відбула похід на Східню Україну. За блискучий вишкіл Р. Дашкевич, майбутній генерал-хорунжий Української Народної Республіки, нагородив Г. Дмитерко стрілецькою відзнакою.

Секретаріят освіти і віровизнання Західньо-Української Народної Республіки (ЗУНР) запросив В. Ратича учителювати в Українській державній гімназії в Бережанах, але настала війна з Польщею, і його та дружину покликали до УГА. У бою під Одесою В. Ратич був важко поранений, лікувався у Балті. Тоді Г. Дмитерко народила сина Любомира та була змушена залишити армію. Василь виздоровів, і коли прийшли більшовики почалося переслідування українців.

Василь і Гандзя повернулися на рідні землі, де 1923 року В. Ратич став учителем гімназії „Рідна Школа" в Рогатині, а 1931-1932 роках був адміністратором філії малої Духовної семінарії в Рогатині. 1938 року В. Ратич був управителем гімназії в Рогатині, директором десятирічки, учителем української мови. Родині Ратичів загрожував Сибір, але прийшла німецька армія, і В. Ратич став інспектором народних шкіл Рогатинської округи, а пізніше – головою Повітового Учительського Об'єднання в Рогатині, вчив у семиклясній народній школі, торговельній школі та в Українській учительській семінарії. З наступом більшовиків у 1944 році родина виїхала на захід. Опинившись в Байройті, В. Ратич працював у фабриці порцеляни.

У таборі переміщених осіб В. Ратич включився у громадське життя. Організував Український клюб, був учителем у таборовій гімназії, викладав історію України у Всенародному університеті. Був культурно-освітнім референтом, головою Таборової Ради, директором відділу культури й освіти Центрального представництва української еміґрації, головою Повітової учительської громади, організовував курси шоферства, різьбарства, вишивкарства та машинописання.

Переїхавши в 1949 році до Америки з родиною, поселився в Едісоні, Ню-Джерзі, працював на фабриці плястики. Був членом НТШ, УВАН, Учительської громади, організатором відділу УККА. В. Ратич упокоївся 1953 року.

Після його смерти дружина продовжувала працю в Пласті, СУА, була почесним членом Братства Українських Січових Стрільців, Спілки колишніх Вояків України та писала статті до „Свободи", „Нашого Життя". Пишалась своєю родиною. На 89 році життя вона померла в квітні 1981 році в Едісоні, Ню-Джерзі.

В селі Підберізці біля Львова 9 березня 1923 року народився Олег, другий син Василя та Ганни Ратичів. Середню освіту здобув 1941 року в Рогатині та записався на студії хемії до Львівської Політехніки. Війна перервала його студії, і він опинився в Українській Дивізії, був поранений. Після війни продовжував студії в Ерлянґені та Карльсруге, які закінчив 1955 року. Приїхав до батьків у Ню-Джерзі, вивчивши мову, працював у фармацевтичній фірмі.

Патріотичні родина Ратичів і Мірчуків посвоячились, коли Олег Ратич оженився з Іванкою Мірчук. Іванка, одержавши докторат з університету Людвіґа Максиміліян вчила німецьку мову та літературу в Ратґерському університеті. У них народилась доня Юліяна. Олег поїхав до Німеччини, щоб поглибити студії з хемії, і закінчив їх докторатом.

Іванна, дочка Івана Мірчука та мами австрійки, народилася 12 червня 1926 року в Мюнхені, Німеччина. В гімназії вивчала англійську та французьку мови, а закінчивши гімназію в Берліні, вирішила стати учителькою. Родина Мірчуків, опинившись в Байройті, стрінула там родини Ратичів і Кисілевських. За ініціятивою д-ра Костя Кисілевського, проф. Василя Ратича, д-ра Івана Мірчука й інших в таборі створилась таборова гімназія. Іванка в новоствореній гімназії стала учителькою англійської мови та включилась в освітньо-харитативну працю, щоб допомогти біженцям.

Совєти хотіли забрати біженців на „родіну". Американці тоді ще не розуміли, що українцям загрожує тюрма, вислання на Сибір або смерть. Знаючи мови, Іванка з таборовою радою їхала до американців, щоб запобігти репатріяції, але американці сказали, що мусять виконати наказ.

На щастя, Іванка знала старшого англійця Кендза, що був заслуженою людиною. Вона з ним зустрілась і переконала, що це не по-гуманному – репатріювати старих і хворих людей і малих дітей, коли надходить зима. Англієць пообіцяв допомогти, з Іванкою поїхав до американського командира. Американець погодився, що до весни не буде їх рухати. І. Мірчук добре пам'ятає цю критичну суботу, бо коли делеґація повернулась від команданта, вона побачила, що нещасні люди вже зрезиґновано з пакунками чекали на транспорт. І. Мірчук врятувала Український Табір Леопольд Касерне в Байройті від репатріяції.

При кінці 1949 року байройтський табір зачинено. Родина Мірчуків опинилась у Мюнхені, де д-р І. Мірчук зайнявся організуванням Українського Вільного Університету, а мовознавець Іванна Мірчук працювала у Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті і продовжувала студії. Через два місяці після одруження з Олегом Ратичем у 1957 році переїхала до Америки і працювала в УККА. Згодом вчила в університеті Ратґерс і стала членом ради професорів цього університету.

І. Мірчук ще замолоду включилась у громадську працю українських жіночих організацій. Була секретаркою міжнародної Ліґи жінок на еміґрації, мала зв'язок з осередком Ліґи в Женеві, була членом в Головній Управі Об'єднання Українських Жінок (ОУЖ), яку очолювала Ольга Павловська.

В Америці записалась до 65-го Відділу СУА, брала активну участь у конґресі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та працювала зі Світовою Організацією Матерів. Іванка була вибрана до Головної Управи СУА.

У професійному житті І. Ратич була першим віце-президентом Американської Асоціяції викладачів німецької мови, а за заслуги одержала нагороду від Інституту Ґете, премію Ліндбека за видатне навчання і Німецько-Американську премію дружби.

Батько Іванки д-р І. Мірчук мав великий вплив на свою дочку. Він народився 1891 року в Стрию. Після Народної школи, клясичну гімназію закінчив 1909 року. Студіював філософію у Віденському університеті, доктором філософії став 1915 році. Після габілітації в Українському Вільному Університеті в Празі став надзвичайним, а 1930 році звичайним професором філософії у університеті, опісля був його деканом, проректором і ректором.

Викладав у Вищій Економічній Школі на Факультеті чужомовних наук Університету ім. Ґумбольдта, був директором Українського Наукового Інституту в Берліні, членом Українського Історико-філософічного Товариства в Празі та Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, а після відновлення НТШ, 30 червня 1947 року у Німеччині, очолив Історично- філософічну секцію цього товариства. Баварська Академія Наук обрала його своїм членом-кореспондентом філософсько-історичної секції. Він залишив понад 80 наукових праць. Д-р І. Мірчук любив Україну її культуру та віддав все життя своєму народові.

Чотири сини Василя й Анни Ратичів пішли слідами своїх батьків. Всі належали до Пласту. Олег і Володимир брали участь у визвольних змаганнях. Д-р Олег вернувся до батьків, але вже відійшов від нас. Він залишив дружину Іванку. Військовий фільмовий репортер Володар загинув 1944 року. Любомир у Байройті був таборовим поштарем, а приїхавши до Америки, одружився з Анною Тимочко та завів родину. Вони обоє вже упокоїлись. Ростислава покликали до Американської армії. Прикро було, коли у 1953 році батько помер, Ростик не міг приїхати на похорон. Вернувшись з армії він студіював в Юніон-Коледжі, а потім одружився з Галиною Гирою, вони мали гарну пластову родину, яка залишилась вельми активною в українською житті.

Патріотичні, скромні родини Ратичів і Мірчуків жили не для слави, але задля свого народу, тому про них треба знати. Вони знали, що український народ не сміє бути байдужим. Вони готували український народ до Визвольних змагань і сами брали в них участь. У них палала ненависть до рабства.

Вони помагали своєму народові, де і чим лише могли. Ці родини любили Бога й Україну, українську мову, свій народ, його культуру та поширювали знання про Україну в вільному світі. Українська молодь і студенти в Байройті з них брали приклад і є сподівання, що наступні покоління робитимуть те саме.

Петро Кононенко – перший в Україні лавреат премії ім. Йогана Гердера

(До 80-річчя відомого українознавця)

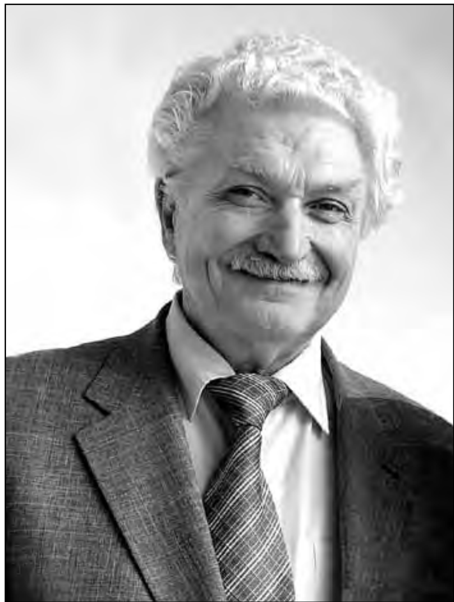

Професор Петро Кононенко

Премія ім. Йоганна Ґотфріда фон Гердера, що носить ім'я знаного німецького філософа, письменника-просвітителя, була заснована в Гамбурзі 1963 року. Вона присуджувалась за рішенням незалежної Европейської кураторії, вручалась щороку групі представників східніх і південно-східніх европейських країн – Югославії, Польщі, Румунії, Греції, Чехо-Словаччини, Угорщини, Болгарії. З нагоди 30-річчя заснування премії ім. Гердера, тобто 1993 року, коло країн – претендентів на нагороду і претендентів-стипендіятів розширилось за рахунок прибалтійських країн, України та Білорусі.

Й. Ґ. Гердер, пророкуючи велике майбутнє для нашої нації, писав: „Україна має стати в майбутньому новою Грецією: чудове небо цього народу, його веселий характер, його музична натура. Багата країна повинна б у майбутньому прокинутися...".

У травні 1993 року у Віденському університеті відбулося вручення нагороди ім. Й. Ґ. Гердера. Серед лавреатів був також відомий київський українознавець д-р Петро Кононенко, про якого доповідач д-р Райнгард Лявер сказав:

„Не випадково вчений-літературознавець виступає як україніст, як видатний знавець та інтерпретатор української літератури, яка, на жаль, донині для світової громадськости залишається „терра інкоґніта". Ця своєрідна, багата, цікава література розділила і долю нації, котра цю літературу створила: тривалий час українська література перебувала в тіні двох сусідніх літератур, польської і російської. Ми часто забуваємо, що Україна — арена 400-річної боротьби за владу та культурологічної боротьби між Польщею та царською імперією, але та ж Україна була водночас і культурним посередником та сполучною ланкою між Заходом і Сходом. Европейські рухи прокладали шляхи від гуманізму до бароко... бароко, в українському оформленні, потрапило до Московії. Те, що Україна, врешті-решт, отримала статус політичної і культурної автономії, з'являється саме цим, необхідним, коли поглянути на культурну розмаїтість Европи очима Гердерового бачення... На мій погляд могла б і армія славістів (до якої належу і я) злегка висловити своє здивування чи звернути увагу на факт, що заняття українською мовою, літературою, культурою, тривалий час було караним. Тим паче, що нині ми користуємось допомогою і порадами українських колег, які стоять на сторожі образотворчих і аналітичних вартостей своєї національної літератури.

Проф. Кононенкові належить відповідне місце серед захисників української літератури. Він народився 1931 року у селі неподалік Чернігова, навчався в Київському університеті ім. Тараса Шевченка і 1966 року, опрацювавши проблему героїчної тематики в епосі, захистив кандидатську дисертацію.

Тривалий час його прізвище було у списку таких науковців, яких не дозволяли цитувати, не можна було згадувати, передруковувати. І лише 1986 року зумів він захистити докторську дисертацію, тепер уже в новій політичній атмосфері. Він запропонував працю про розвиток української літератури, де розглядалась проблема народности та національних особливостей української літератури. З 1986 року він – завідувач катедри української літератури, був обраний деканом філологічного факультету Київського університету ім. Т. Шевченка і з 1992 року керує новоствореним Інститутом україністики (Інститутом українознавства).

Перелік його творів охоплює 18 монографій, понад 100 статтей, як і величезне число рецензій. Його праці присвячено як клясикам української літератури – Тарасові Шевченкові, Іванові Франкові, так і пізнішим авторам – Павлові Тичині, Михайлові Стельмахові, Олесеві Гончареві, Іванові Драчеві.

Україна для нього – це ніякий не ізольований острів, але, цілком у Гердеровому розумінні, – специфічна і надійна складова частина Европи".

Іван Пасемко,
старший науковий співробітник
Національного науково-дослідного
інституту українознавства,
Київ

Духовна семінарія стала академією

ЛУЦЬК. – Волинська духовна семінарія Української Православної Церкви Київського патріярхату за 20 років після свого відродження підготувала майже 1,500 кандидатів у священство. 13 травня 2011 року семінарію реорганізовано у Волинську православну богословську академію, ректором якої залишився відомий богослов, протоєрей Ігор Швець.

І. Швець походить з села Залісці Вишневецькі. Його батько був священиком і троє його синів вибрали священичу дорогу. За радянських часів о. І. Швець служив на парафіях в Україні, Німеччині, викладав в Львівській та Київській духовних семінаріях і академіях, від 2000 року очолював духовну семінарію спершу у Рівному, потім – в Луцьку.

В академії навчається понад 150 студентів з України, Білорусі, Росії, Німеччини, Еспанії, Бразилії, Параґваю. На наступний рік зголосилося на навчання ще декілька вступників з країн Південної Америки. Навчання здійснюють 33 викладачі з науковими ступенями.

Вихованці семінарії під керівництвом своїх наставників постійно беруть участь в наукових конференціях. Лише в цьому навчальному році проведено три наукові міжнародні конференції, участь у яких брали о. д-р Степан Ярмусь з Вініпеґу, громадська діячка Любов Василів-Базюк з Торонто та інші.

Завдяки Інститутові дослідів Волині у Вініпезі академія видає збірники доповідей на конференціях, „Волинський православний вісник", інші видання.

Велику допомогу впродовж 20 років надавали Товариство „Волинь" з Вініпеґу (президент – д-р Сергій Радчук), Товариство волинян ім. Лесі Українки в Сіднеї (голова управи – Наталя Тиравська), Союз українок Сіднею, Братство св. Андрія Української Православної Церкви та Об'єднання українських православних сестрицтв США, Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви УАПЦ в Західній Европі Анатолій Дублянський, д-р Святомир Фостун з Лондону, Л. Василів-Базюк та інші. Кожного року потребуючі студенти отримували міжнародні стипендії.

Волиняни з діяспори переслали сотні безцінних богословських праць, збірники, журнали.

Тепер бібліотека налічує 9,000 книг, 16 тис. періодичних видань, серед яких є рідкісні видання.

Закінчується будова нового п'ятиповерхового приміщення академії. У ній буде створено Музей духовної спадщини і освіти Волині.

Володимир Рожко

Смоленська...

(Закінчення зі стор. 16)

строфі загинув Єпископ Мечислав Цесляр, який мав замінити загиблого в Смоленську Адама Пільха – обидва знали усі таємниці Катині.

28 травня 2010 року в автомобілі знайшли труп д-ра Дарюша Ратайчека, єдиного польського історика, який був засуджений в минулі роки за розголошення правди про катинський розстріл.

У квітні 2010 року з Вісли витягнули тіло шифрувальника Стефана Зєлонки, котрий, можливо, допоміг росіянам розкодувати сиґнали супутникових телефонів.

8 червня 2010 року в Бялій Подляській вдарився ушкодженим автом в мур речник слідчих органів Войцех Шумлинський, який в автовипадку вижив і пообіцяв звернутися до прокуратури з підозрою у злочині.

Ще до катастрофи, 23 грудня 2009 року, був знайдений повішеним генеральний директор канцелярії прем'єра Доналда Туска Ґжеґож Міхневич, який висловлював сумніви щодо ретельности ремонту президентського Ту-154 в Росії. Він загинув у день повернення літака до Польщі. *(www.naszdziennik.pl)*

Георгій Ґордін: „У вбивстві видно стиль Путіна".

27 квітня 2010 року відомий російський коментатор Георгій Ґордін оприлюднив в інтернеті статтю „Коментар з Росії", у якій наводить 10 доказів того, що авіокатастрофу в Смоленську організувала Москва. Він пише про вже згадану термінову дезінформацію світового суспільства.

„У аматорському фільмі, – підкреслює аналітик, – чутно польські вигуки: „Заспокойся!", „Не вбивайте нас!", „Дивись в очі!", „Давай пістолет!", а також російською мовою – „Усі назад, виходимо звідси!". Отже, в Смоленську побувала команда спецслужб.

Третє – порівняння катастроф інших літаків Ту-154 виключає можливість залежности катастрофи від погоди і дій летунів. Четверте: за таких обставин хтось з пасажирів мав би вижити. П'яте: літак збили спецслужби, які могли діяти для цього кількома способами. Шосте: літак збили на російській території, щоб було легше приховати причини його падіння. Сьоме: Володимир Путін ставив Л. Качинського на третє місце серед своїх ворогів після Михайла Саакашвілі і Віктора Ющенка і хотів його позбутися. Восьме: у Москві знали, що на Заході не будуть „докопуватися" до причин катастрофи. Дев'яте: вбивство Л. Качинського узгоджується з стилем інших дій режиму В. Путіна (вибухи 1999 року житлових будинків в Росії, штурм школи в Беслані, отруєння 174 закладників в московському театрі „Норд-Ост" та ін.). Десяте: останні роки політичного життя Росії сповнені вбивств опонентів, журналістів, усіх, хто критикує владу, що свідчить про жорстокість влади.

Г. Ґордін ретельно арґументує кожне звинувачення і на цій підставі приходить до висновку про причетність провідників Росії до катастрофи. Коли в 2004 році вбили зненавидженого Москвою чеченця Зелімхана Яндарбієва і його сина, вбивці повернулися до Москви героями. Коли в Лондоні був отруєний Олександер Литвиненко, його вбивця Андрій Луговий був демонстративно обраний до Державної думи.

Кожного разу винуватців було виявлено, але їх не карали, тому що було важливо показати світові свою силу і безкарність. Мовляв, сталася авіокатастрофа, але усі повинні затямити з ким і задля чого вона сталася.

Польща не вперше чинить опір Росії. Були повстання 1794, 1831 і 1862 років... Росія завжди брала верх. І це їй знову вдалося в Смоленську. *(www.rupor.info)*

Левко Хмельковський

Чи „дописувалися“ спогади Данила Шумука?

Данило Шумук

На розсекречення таємних совєтських архівів (хоч і часткове) все ще по-різному реаґують дослідники. Для декого міт про всесильність КҐБ залишається незаперечною істиною й сьогодні. Тим часом саме з архівів ми дізнаємося, що КҐБ не був всесильним, а був параноїдальним. Сотні й тисячі документів і творів самвидаву, які проривалися на Захід з України і з місць ув'язнення політв'язнів, є найпереконливішим доказом, що КҐБ був неспроможним зупинити цей інформаційний потік на Захід.

Розсекречені документи проливають світло і на спогади Данила Шумука. Зокрема у статті Руслана Забілого „Як КДБ „дописував“ спогади повстанців“ („Історична правда“, 15 березня) йдеться якраз про ці спогади. Посилаючись на секретну статтю В. М. Шищенка, опубліковану у каґебістському збірнику ч. 43, автор робить висновок, що спогади Д. Шумука, надруковані 1974 року видавництвом „Смолоскип“ у США, були „дописані“, тобто зфальшовані КҐБ і передані ним за кордон по таємних каґебістських каналах, і таким чином видавництво стало „жертвою оперативної гри КҐБ“.

Виникає запитання: чи справді спогади, видані „Смолоскипом“, були підредаґовані КҐБ і чи вони були передані за кордон контрольованими ним каналами? На щастя, факти говорять про зовсім інше. Спогади Данила Шумука „За східнім обрієм“ не були ані „дописані“ КҐБ, ані передані за кордон через його канали.

Про рукопис Д. Шумука у „Смолоскипі“ довідалися 1972 року від співробітниці видавництва, відомої письменниці, авторки багатьох статтей про шістдесятників Тоні Горохович з Торонто. Її близькі родичі жили на Волині й у Києві і спілкувалися з багатьма дисидентами, з якими і познайомили Т. Горохович під час її подорожей в Україну як туристки. Згодом, а може, й перед тим, інформація про спогади була підтверджена російською „Хронікою текущих событий“. Згідно з нею, під час третього арешту Д. Шумука у нього, крім інших матеріялів, були вилучені також і спогади.

Ми знали почерк Д. Шумука. Він листувався зі своїм родичем Іваном Шумуком у Канаді, і цей родич надсилав нам майже всі його листи. Ми також знали досить своєрідний почерк Надійки Світличної, яка тоді товаришувала з Д. Шумуком і листувалася з деким у США. Згодом ми довідалися, що спогади Д. Шумука переписувала від руки саме Н. Світлична і якраз вона після його третього засудження передала ті спогади родичці Т. Горохович у Києві з проханням посприяти у переданні їх за кордон. На підставі закодованого листування Т. Горохович зі своєю родичкою ми дізналися, що рукописний ориґінал тих спогадів зберігається у неї у безпечному місці (захований у хатині на околицях міста).

Ніхто з нас не знав, що то за спогади, про що в них ідеться. У той час ми ще дуже мало знали про їхнього автора.

Вивезти рукопис з України припало зв'язковому „Смолоскипа“, який і перед тим кілька разів їздив в Україну, студентові журналістики з Торонто Богданові Колосові (Б. Колос і тепер живе у Торонто і є головою станичної ради Пласту). Після відповідного підготування (керівником вишкільних курсів зв'язкових „Смолоскипа“ тоді був Петро Фединський, пізніше ведучий програми в „Голосі Америки“), запасшись добрим фотоапаратом, Б. Колос поїхав до Києва з групою українців на курси української мови при Київському університеті. Там відшукав родичку Т. Горохович і в неї на квартирі, під ковдрою, щоб не було видно спалахів, зняв кілька сот сторінок ориґіналу спогадів Д. Шумука (писаних рукою Надійки Світличної). Йому вдалося вивезти ті плівки, про що він і написав кілька років тому у великій статті у журналі „Пластовий шлях“, що виходить у Львові.

Перечитавши відруковані з плівок спогади, ми побачили чіткі ідеологічні позиції Д. Шумука. Він вирізнявся гостротою критики донцовської ідеології інтеґрального націоналізму. Цим його ідеологічні позиції були дуже близькі нам, групі молодшої ґенерації, яка гуртувалася навколо „Смолоскипа“. У його критиці бандерівців і мельниківців ми не знаходили нічого нового. Партійна боротьба між обома відламами колись єдиної ОУН не припинялася й після Другої світової війни. Про все, що писав Д. Шумук, було добе відоме українській діяспорній громаді.

Коли спогади Д. Шумука були вже у наших руках, ми отримали цікавий лист з Торонто за підписом Юрія Коваля (пізніше виявилося, що це було прибране прізвище активного діяча Української комуністичної партії Канади). У листі повідомлялося, що йому вдалося вивезти з України дуже важливі самвидавні матеріяли, він надав свій номер телефону і запропонував, щоб ми до нього потелефонували.

Щойно отримавши листа, я йому зателефонував. На моє здивування, розмова була дуже відверта, без конспіративного прикриття. Людина повідомляла, що їй вдалося вивезти спогади багаторічного політв'язня Д. Шумука, вона готова їх передати нашому видавництву, зажадавши за свої послуги й ризик лише 1,000 дол.

Я відповів, що, згідно і засадами видавництва й домовленістю з дисидентами в Україні, ми нікому жодних грошей за самвидав не платимо й платити не будемо. На цьому наша коротка розмова закінчилася.

Маючи спогади і побоюючись, щоб якесь інше видавництво не придбало їх у Ю. Коваля, ми відразу ж подали інформацію до преси, що нам вдалося вивезти з України самвидавний твір – спогади Д. Шумука, опублікували короткий зміст спогадів і повідомили, що вони готуються до друку.

І саме тут КҐБ зробило кардинальну помилку. Довідавшись з нашого повідомлення, що є ще й інший примірник спогадів, КҐБ дав сиґнал своїй аґентурі – і кампанія проти книжки Д. Шумука розпочалася за кілька місяців до її появи (в архіві „Смолоскипа“ зберігаються всі статті у цій справі). Нам стало ясно, що інший примірник спогадів (ми тоді й подумати не могли, що рукопис „дописаний“ руками КҐБ, а Ю. Коваль виконує його завдання) потрапив у чужі руки. Бо, не маючи другого примірника, не знаючи змісту книжки, як можна починати кампанію проти неї?

Чесно кажучи, тоді не всі ми були одностайні щодо видання цієї книжки. Однак, кількоразово перечитавши її, ми в тих спогадах не побачили нічого такого, що могло б викликати неґативну реакцію. Ми керувалися нашими принципами: кожна людина, зокрема кожний політв'язень, має право на власну думку, ми її повинні шанувати і сперечатися, якщо з чимось не погоджуємося, але дати змогу, щоб інші погляди дійшли до громадськости. Побоюючись, щоб спогади у нас не викрали, ми вирішили друкувати їх в українській друкарні в Парижі, де колись, у час своїх студентських років, працював і автор цих рядків. Там друкувалася газета „Українське слово“, головним редактором якої був тодішній голова ОУН(м) Олег Штуль-Жданович. Ми попросили його, колишнього учасника і воїна УПА отамана Тараса Бульби-Боровця, щоб він висловив свою думку щодо спогадів. Він жодних застережень не мав, і ми вирішили книжку видавати.

Привізши весь тираж до США, перед реалізацією видання ми надіслали по одному примірнику книжки двом іншим відламам ОУН, бандерівському і мельниківському, а також Миколі Лебедеві, колишньому командирові УПА і голові Закордонного Проводу Української Головної Визвольної Ради, а також провідним українським діяспорним часописам. І тут політичні діячі і громада поділилися: хтось схвалював видання книжки, хтось засуджував.

Ми зупинили її реалізацію. Коли вся справа котилася в нікуди, ми в письмовій формі поставили ультиматум: доведіть, котрі місця у книжці зфальшовані. Якщо ви доведете, що це фальшивка, то ми публічно спалимо весь тираж. Ми чекали місяць. Не отримавши жодної відповіді, розпочали реалізацію видання.

З перспективи часу можна сказати, що, незважаючи на найбільше дискусійне і полемічне протистояння у справі цієї книжки, відносини в українській громаді не погіршилися, а навпаки, співпраця, зокрема в громадських організаціях, продовжувалася. Для об'єктивних аналітиків і до сьогодні буде незрозумілим, чому постала така велика дискусія?

У численних критичних статтях ніхто не доводив, що книжка є каґебістською фальшивкою. Дехто не погоджувався з ідеологічними позиціями Д. Шумука, дехто спростовував окремі дрібні неточності, дехто виправдовував діяльність Служби безпеки ОУН, яку сильно критикував Д. Шумук.

Незважаючи на гостру полемічну дискусію, 1983 року книжку з доповненнями було перевидано у Дітройті видавництвом „Українських вістей“ з передмовою Н. Світличної. Невже Н. Світлична, яка від руки переписувала ті спогади, могла дозволити собі писати передмову до фальшивки? Роком пізніше (1984) у науковому видавництві Канадського Інституту Українознавчих Студій з'являються ті самі спогади англійською мовою. Знову ж з передмовою Н. Світличної.

1987 року Д. Шумука було звільнено з ув'язнення. Він приїздив до Канади, переглянув видання своїх спогадів. Приїздив до США, гостював кілька днів у видавництві „Смолоскип“.

Уперше представники видавництва мали змогу говорити про спогади з їхнім автором. Д. Шумук у приватних розмовах, перед журналістами, навіть під час свідчень у Конґресі США у Вашінґтоні з повною відповідальністю стверджував, що кожне слово у книжці – його, що це видання автентичне.

1998 року ті самі спогади перевидано видавництвом ім. Олени Теліги у Києві. На презентацію книжки приїздив автор. Невже Д. Шумук, який з усіх українців провів найбільше часу в ув'язненні (42 роки), опинившись на Заході, а згодом у незалежній Україні, схвалював би видання своєї зфальшованої книжки? Прикметно, що після перевидання цих спогадів і виходу їх англійською мовою ніхто з критиків, які переконували, що це каґебістська фальшивка, не підняв голосу протесту. Дивно. Що сталося?

Сьогодні зрозуміло: у 1970-их роках „Смолоскип“ з усіх українських видавництв друкував найбільше творів українського самвидаву. І тому його треба було скомпрометувати, посіяти недовіру до цих текстів, переконати українську громаду, що всі вони – не український самвидав, а фальсифікація КДБ (так на початку було з „Лихом з розуму“ Вячеслава Чорновола).

Ми не знаємо, в якому році з'явилася стаття В. М. Шищенка про спроби „розкриття і компрометування еміґрантських антисовєтських організацій“. Провалившись зі спогадами Д. Шумука, вони самі себе фальшували, переконуючи, що їхня фальшивка з'явилася друком у видавництві „Смолоскип“. Можливо, їхній співробітник Ю. Коваль побоявся зізнатись, що він безрезультатно намагався продати ту фальшивку.

На мою думку, пишучи про розсекречені документи колишнього КҐБ, кожний дослідник повинен бути дуже обережним, щоб випадково не зробити неправильних висновків.

Цитуючи різні документи, не перевіривши всіх можливих фактів (що легко зробити, коли ще живі учасники цих подій), такий дослідник, на шкоду нам усім, підважує свою репутацію і породжує сумніви й недовіру до своєї дослідницької роботи.

Осип Зінкевич,
видавництво „Смолоскип“
Київ

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшов збірник на пошану проф. Франка Сисина

ЕДМОНТОН, Альберта. – Канадський Інститут Українських Студій (КІУС) опублікував 33-ий і 34-ий тому „Журналу українознавчих студій" під назвою „Tentorium honorum", які містять 33 статті на пошану проф. Франка Сисина з нагоди його 60-річчя.

Проф. Ф. Сисин – визначний дослідник української і польської історії, провідна постать у розвитку української історичної науки у США, Канаді, Україні і Німеччині за останні 30 років. Він – професор відділу історії і клясичних студій Альбертського університету, а з 1990 року – директор Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУС та головний редактор проєкту англомовного перекладу праць Михайла Грушевського. Ф. Сисин є автором ряду наукових праць.

Проф. Франко Сисин

Редакторами спеціяльного випуску були запрошені професори Ольга Андрієвська, Зенон Когут, Сергій Плохій та Ларі Вольф. До нього ввійшли статті, які написали О. Андрієвська, Ярс Балан, Іван Химка, Богдан Клід, З. Когут, Павло Маґочі, Дейвид Марплз, Віктор Остапчук, Уляна Пасічник, Франсес Свиріпа, Ярослав Федорук, Андрій Ґречило, Ярослав Грицак, Ярослав Ісаєвич, Володимир Кравченко, Юрій Мицик, Олексій Толочко, Наталія Яковенко, Пол Бушкович, Дейвід Фрік, Марк фон Гаґен, Леонід Герець, Ненсі Шілдз-Колман, С. Плохій, Роман Шпорлюк, Л. Вольф, Тереза Чиншевська-Генель, Данута Поп, Збіґнєв Вуйцик, Андреас Капелер, Дейвид Сондерз, Моше Росман, Тетяна Таїрова-Яковлева. Ці статті охоплюють період від Середньовіччя до сучасної східньоевропейської та української історії. До тому також увійшли біографія Ф. Сисина та вибрана бібліографія його праць, 34 рецензії.

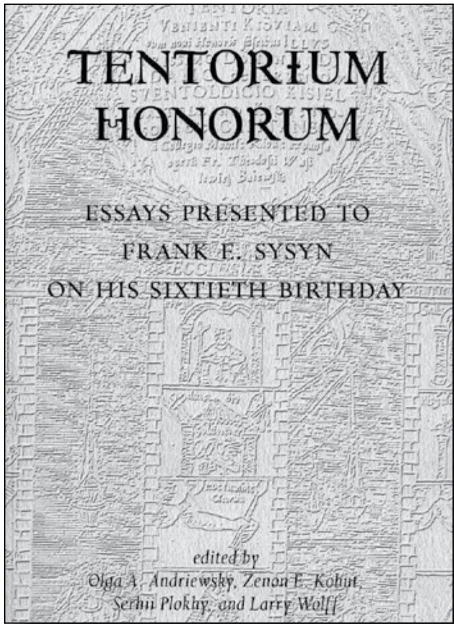

Обкладинка книжки „Tentorium honorum".

Ціна спеціяльного випуску – 65 дол. у Канаді і США та 75 дол. в інших країнах (включно з поштовими витратами). Видавництво КІУС також видало цю книгу окремим виданням без рецензійної секції, у м'якій палітурці. Ціна 39.95 дол. в м'якій обкладинці і 69.95 дол. в твердій (плюс податок у Канаді і поштові витрати).

Замовлення можна зробити у Видавництва КІУС: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8; тел.: (780) 492-2973; факс: (780) 492-4967; електронна пошта: cius@ualberta.ca, або через захищену електронну систему за адресою www.ciuspress.com, де також подається детальний зміст цього та інших видань КІУС.

КІУС

І. Яцканин...

(Закінчення зі стор. 21)

логи?

– А що можна хотіти, коли міністер освіти України з підручників викидає українських письменників, наприклад, Василя Барку, аби туди впхати когось з північних сусідів…

– Цікаво, як у Словаччині сприймають українську літературу?

– Ви не повірите, але це ще один феномен. Бо ми, українці, як не дивно, знаємо більше про словацьку культуру, ніж словаки про українську…

– Як Ви відзначили своє 60-річчя?

– Не робив жодних підсумків, а лише міркував, скільки роботи ще на мене чекає… Хочу нарешті завершити повість для дітей та молоді „Капітан Залізної гори", дописати оповідання, які увійдуть у збірку „Задуха". На робочому столі у мене кілька перекладів словацьких та польських авторів. Знайти б час і спокій, аби розпочати роботу над задуманим романом „Озеро з туману".

– Скажіть кілька слів про свою родину.

–Моя дружина Інна – вчителька. Народилася в Україні, на Волині. У нас двоє дітей: донька Наталка і син Іван. Онуки Бориско та Іванко – це окремий вимір у моєму житті. Люблю їх за душевне тепло і світло, яке постійно вносять у наші будні.

Як завоювати любов онуків

Марта Тарнавська, „Неповторне дитинство". Київ, Видавництво „Пульсари". 2010 рік, 90 стор.

Нещодавно у Ню-Йорку на Святі героїнь був презентований виданий у 2010 році збірник „Українки в історії: нові сторінки", в якому серед інших видатних сучасниць української діяспори є нарис і про Марту Тарнавську. Вона – відома поетеса, прозаїк, літературний критик, бібліограф, член Національної Спілки письменників України. Авторка книг поезій, прози і літературознавчих статтей („Тихі розмови з вічністю", „Самотнє місце під сонцем", „Ключі до царства", а також низки бібліографічних праць.

Найновіша її книжка – „Неповторне дитинство". Це своєрідний посібник для виховання дітей в українському дусі в умовах англомовного середовища в США та Канаді. Книжку складають уривки із „Щоденника" 1987-2002 років, який постійно вела письменниця – бабуся трьох онуків: Іванка, Стефанка та Ніни.

Спостереження за онуками тривали від самого їхнього народження до 13 років найстаршого з них – Іванка. Тобто, це час, коли формуються звички, характер, індивідуальність людини і коли ще можливо вплинути на це формування.

Найбільш вражають три речі з практики спілкування бабусі з онуками: вдома та поза хатою – виключно українська мова. Постійне читання вголос дитячих українських книжок, що, зрозуміло, мало комплексний вплив на виховання. І чи не найважливіше: вміння бабусі бути їх другом – співучасником дитячих забавок та ігр. Часто сама їх вигадувала, або навпаки – включалася у пропоновані самими дітьми.

Якось бабуся запропонувала гру хто більше придумає українських слів на одну букву. Іванко придумав одного разу 100 слів! Вона зуміла так захопити читанням, що воно стало найулюбленішим заняттям онуків. Читали по черзі, переказували текст, інколи його інсценізували.

Коли вже ходили до школи, Іванко почав вставати о 6.30 ранку (а це на 1.5 години раніш, ніж звичайно), і разом з меншим Стефанком приходили до бабусі в ліжко, щоб вона їм почитала ще перед школою. Навіть на відпочинку на березі океану ще вдосвіта приходили в її кімнату з „Незнайком на місяці", привезеним з України. І коли бабуся, читаючи, пробувала пропускати, вважаючи щось нудним, то Стефко казав: „Ні, читай все, не пропускай нічого!". Тобто діти були інфіковані позитивним вірусом – вірусом читання. В противагу тим американським дітям, які „хворіють" лише телевізором, а старші – комп'ютером.

Бабусине переконання: „Таке зацікавлення варто підтримувати і плекати. Бо лише в пору дитинства діти сприймають все безпосередньо, щиро, серйозно. Цей неповторний час батькам варто спішити використати".

Книжка може служити також своєрідним посібником – як коло україномовного читання для дітей. Тут – конкретні книги, які авторка поступово читала онукам від двох до 12 років. Починаючи від Франкового „Лиса Микити, „В країні сонячних зайчиків" та „Робінсона Кукурудзо" Всеволода Нестайка, до „Козацької помсти", „Побратимів" Андрія Чайковського, „Пригод Тома Соєра" та „Пригод Гака Фіна" Марка Твейна, „Таємничого Острова" Жюля Верна.

А ось супровідна проблема: коли почати вивчення англійської мови, щоб вона не витіснила українську, як рідну, материнську мову? Все це важко, але можливо – запорукою є дружба усіх трьох поколінь родини. На превеликий жаль, дідусь (Остап Тарнавський – відомий поет, журналіст, перекладач) залишив їх рано, у 1992 році. Коли батьки Іванка та Стефанка, тобто Максим та Уляна Тарнавські, поїхали на два тижні на конференцію, то для обох бабусь, що залишилися доглядати онуків, був написаний на кожен день розклад занять та обов'язки для всіх чотирьох. Ці приписи неухильно виконувалися.

Висліди родинного виховання: Іванко у 2 роки рахував до „9" та впізнавав букви „А" та „О". Знав уже, лише слухаючи касети, рядки з колядок. У чотирирічному віці роки той же Іванко на запитання батьків, чи знає він, що таке саксофон, відповів: „Саксофон – це такий інструмент, що на ньому грає Президент Клінтон!"

Підводячи підсумок, варто зазначити, що видана книжечка – це не тільки приватний щоденник. Цікаві художні узагальнення характерів таких різних за темпераментом та нахилами онуків: холерика Іванка, флегматика Стефанка, санґвініка Ніни.

Отож заслужити любов онуків і просто, і складно. Багато одноліток наших маленьких героїв можуть їм по доброму позаздрити. А багатьом бабусям та й молодих батькам варто врахувати цей досвід.

Мабуть, читачам, як і мені, цікаво знати, як склалася нині доля героїв „Неповторного дитинства". Іванко закінчив курс політичних наук в університеті Торонто. Стефко, закінчуючи цього року (2011) Торонтський університет, здобув восьмирічну стипендію університету Індіяна на медичну наукову програму подвійного докторату (медицина та філософія). Ніна навчається в університеті св. Андрія в Шотляндії. Українською мовою дорослі вже онуки володіють без проблем.

Лідія Корсун

У справі придбання книжки звертатися на адресу: MOSTY, 6509 Lawnton Ave., Philadelphia, PA 19126. (Кошт: 10 дол. + 4 дол. за пересилку).

Ділимося сумною вісткою, що 25-го травня 2011 р. у Чикаґо, Ілл. відійшла у вічність

св.п.

ІРЕНА ДОВБАК

з дому ВОЗНЯК

нар. 10 січня 1922 р. у Львові, Україна, вдова по св. п. Теодорові, донька покійних Василя і Марії Возняків, любляча сестра покійних Ліди та Евгена.

Відвідини відбулися в середу, 1 червня 2011 р. о год. 10-ій ранку, а Заупокійна Служба Божа о год. 11-ій ранку в Українській католицькій Церкві св. Йосифа Обручника при 5000 N. Cumberland Ave. у Чикаґо. Тіло спочило на Цвинтарі св. Миколая у Чикаґо. Похорон відбувся у заряді похоронного заведення Музика і Син.

Залишилися у смутку:

Племінники: Ірма Гайденрі з мужем Робертом, Орест Коропецький з дружиною Марією, Марта Дорр з мужем Вілліямом Еміля, Микола, Ева, Сергій, Іван Павло, Михайло, Ізабела, Іян, Захарій, Зоя, Лукас, Іван, Августин.

Вічна Їй память!

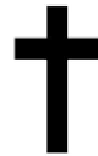

У 8-му БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ дорогого, незабутнього СИНА і БРАТА

св. п. ОЛЕГА РОМАНА КУЗЬМИ

та у 34-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ дорогого і невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА, ДІДУНЯ та ПРАДІДУНЯ

св. п. ВАСИЛЯ КУЗЬМИ

будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ в суботу, 18 червня 2011 р. о год. 8 ранку в Українських греко-католицьких церквах:

- **в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.**
- **в Катедрі св. Юра у Львові**
- **в старій церковці у Глинянах – Замістя.**

Про молитви за спокій душі Покійних просить мама і дружина НАДІЯ КУЗЬМА з родиною.

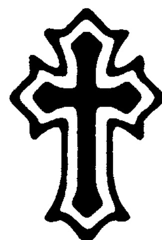

З відходом на Вічну Ватру

св. п.

Пл. Сен. Кер.

Евгена Мстислава Ващука

складаємо щирі вислови співчуття дружині Марті та всій родині.

Студенти української гімназії в Ляндсгут (Баварія).

Замість квітів на могилу складаємо 100 дол. на Фонд 21 (Вишкіл Пластових Виховників).

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 28 травня 2011 року упокоїлася в Бозі

СВ. П.

МАРІЯ ІВАНІВ

народжена 7 лютого 1925 року в селі Тростянець, Україна.

Похоронні відправи відбулися у вівторок, 7 червня 2011 р. о 10-ій годині ранку в Українській католицькій церкві св. Йосифа у Чикаґо. Тлінні останки покійної Марії Іванів поховані на цвинтарі св. Миколая у Чикаґо.

Залишилися в глибокому смутку:
брат - Микола Танасів
сестра - Магдалина Попович
сестра - Бронислава – Ніні Мовчан.

Вічна Її пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

нашої дорогої

ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ, СЕСТРИ і ТЕТИ

св. п.

МАРТИ КАЧМАРСЬКОЇ

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

- **16 червня в монастирі св. Йосафата, Гленков, Н. Й.;**
- **16 червня в катедрі св. Йосафата, Торонто, Канада;**
- **18 червня в церкві св. Івана Хрестителя, Гантер, Н. Й.;**
- **19 червня в церкві св. Тройці, Сілвер Спрінґ, Мд.**

Український Спортовий Осередок „Тризуб“ у Філядельфії ділиться сумною вісткою із своїми членами та українською громадою, що 28-го травня 2011 р. відійшов у вічність довголітній член і член Управи УСО „Тризуб“ у Філядельфії

св. п.

ГРИГОРІЙ ДОЛИНСЬКИЙ

нар. в Холмщині на Волині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 1-го червня 2011 р. в Українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па. і на цвинтарі Lawn View в Rockledge, PA.

Опечаленій дружині Марії, доньці Гані, внучці Зіні Заяць з мужем Андрієм і правнучці Вікторії складаємо щирі вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа УСО „Тризуб“

Ділимося сумною та болючою вісткою і повідомляємо родину, приятелів, і знайомих, що, в понеділок, 11 квітня, 2011 р. в Скатсдейл, Аризона, на 76-му році життя, вдома несподівано видійшов у Божу вічність наш улюблений муж, незабутній тато, любимий дідо, дорогий брат, та коханий вуйко

магістер інженер електрик і щирий український патріот

св. п.

ЗЕНОН АЛЕКСАНДЕР БІЛИК

нар. 6 січня 1935р. в Якимчиці, на рідній Україні.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 17 квітня, 2011р. в похоронному заведенні Hansen Desert Hills Chapel в Скатсдейл, Аризона.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 18 квітня 2011р. де служили о. Іван Кондрасевич, парох при парафії церкви Св. Покрови у Фініксі, Аризона і о. Юрій Базилевський, довголітній, найдорожчий, та найближчий приятель св. п. Зеновія, який прилетів з Ню Йорку з його дружиною, п. Оксаною, щоб похоронити свого дорогого товариша.
Відтак покійний був похований на цвинтарі Desert Hills Memorial Park, в Скатсдейл, Аризона.

Горем прибита родина:

син:	АНДРЕЙ БІЛИК
невістка:	д-р ПЕТРУСЯ ГОВАНСЬКА-БІЛИК
сестра:	ЛІДА ДИДИК
внук:	МАКСИМ БІЛИК
внучка:	РОКСОЛЯНА БІЛИК
швагри:	ЮРІЙ БЕРЕГУЛЬКА
	АРТУР БЕРЕГУЛЬКА з дружиною БАРБАРОЮ
племінники:	МАРКІЯН ДИДИК з родиною
	ДАНИЛО ДИДИК з родиною
	АДАМ БЕРЕГУЛЬКА
	АЛЕКС БЕРЕГУЛЬКА
кузини:	родини ТЕРШАКОВЦІВ і МОЛКОВСЬКИХ
	та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, і Україні.

Щиру подяку висловлюємо родинам БАЗИЛЕВСЬКИХ, БАЛИНСЬКИХ, ГОВАНСЬКИХ і СЛИВКІВ за їхні вислови співчуття та підтримку в часі великого горя.

З глибоким смутком і жалем ділимося болючою вісткою з українською громадою, що в п'ятницю, 22 квітня 2011 р. по короткій важкій недузі, відійшла в Божу вічність у Скатсдейл, Аризона, наша кохана мама, найдорожча бабуся, улюблена сестра і братова, дорогенька тета та довголітня членка СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в Каліфорнії та в Аризоні

св. п.

ЛІЛЯ БІЛИК

з дому БЕРЕГУЛЬКА

нар. 20 березня 1943 р. в Копичинтці в Тернополі, Україна.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 29 квітня 2011 р.в похоронному заведенні Hansen Desert Hills Chapel у Скатсдейл, Аризона.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 29 квітня, 2011 р. де служив о.Іван Кондрасевич, парох церкви св. Покрови у Фініксі, Аризона.
Тлінні останки покійної були поховані на цвинтарі Desert Hills Memorial Park в Скатсдейл, Аризона де її тіло спочиває біля дорогого мужа, Зенона.

Залишилися в глибокому смутку любячі її:

син:	Андрей Білик
невістка:	д-р Петруся Praha Гованська-Білик
тато:	Станислав Берегулька
брати:	Юрій Берегулька
	Артур Берегулька з дружиною Барбарою
внук:	Максим Білик
внучка:	Роксоляна Білик
братова:	Ліда Дидик
племінники:	Адам Берегулька
	похресник Алекс Берегулька
	Маркіян Дидик з родиною
	Данило Дидик з родиною
	та ближча і дальша родина в Америці та Україні.

РАЗОМ В ЖИТТІ……….РАЗОМ В НЕБІ

ВІЧНА ЇМ ПАМ'ЯТЬ, ЇЗ РОДУ В РІД!